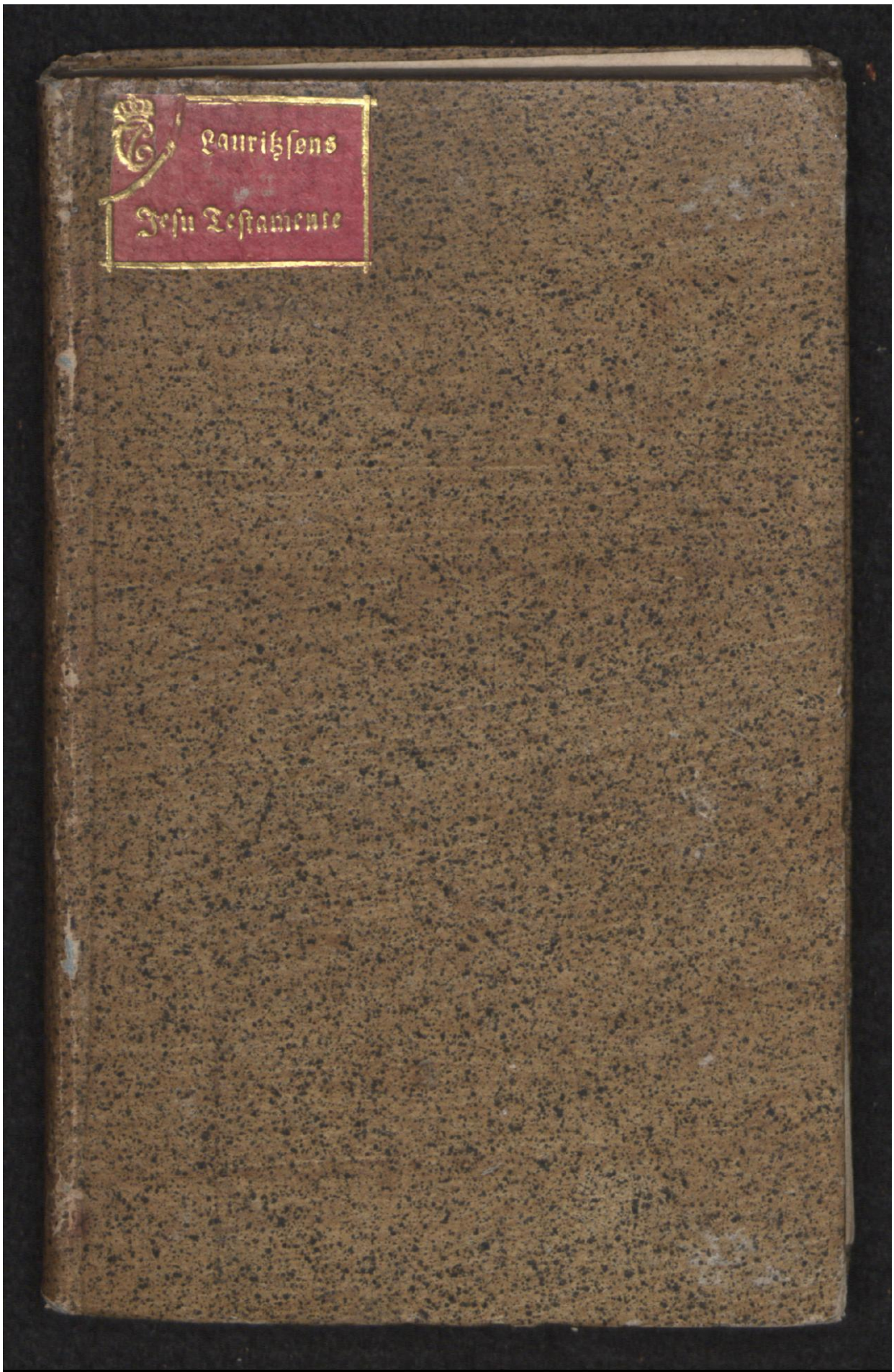

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

46. - 259.

LN 361

M

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Christi Testamente Oc yderste villie mod sine Børn / aff hans Bøn / Iohan: 17.

Vdi Erlige / Welbyrdige oc Salige Niels Jonssøns / til Torstedlund / Begraffuelse / i Prædicken faaregiffuit /

Aff

Niels Lauritzsøn / A. N. S. V.

Prentet i Kiøbenhaffn / Aff Hans Stockelman.

1596.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Niels Jonssøns Fæderne
Vaaben.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Niels Jonssøns Møderne
Vaaben.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Erlige oc Velbyrdige Niels Krabbe til Weslys Gaard / Frue Wibicke Wlffstand / hans kiere Husfrue / Fru Mette / salig Morten Krabbis til Hørbyelund / Jomfru Marine Krabbe til Vester-Gaard / Jomfru Heluig Krabbe / oc Jomfru Karine Krabbe til Kielpe Gaard / Erlige / Velbyrdige oc nu Salige Niels Jonssøns til Torstedlund / Arffuinge oc Blodsforuante / mine gunstige Herre / Fruer / Jomfruer / oc gode Venner / Ynsker ieg

Naade oc Fred / aff Gud vor Fader / ved vor HErre JEsum Christum.

Heb. 9. DEn hellige Apostel skriffuer til Hebreerne / At det er beskicket for alle Menniske / at de skulle engang dø / oc der effter Dommen: Rom. 5. Thi lige som Synden kom vdi Verden formedelst it Menniske / oc Døden formedelst Synden / saa trengde oc Døden igiennom til alle Menniske: Psal. 89. Fordi at de syndede alle / saa at der er icke nogen som leffuer / oc icke seer Døden.

den. Thi endog vor eniste Meglere imellom Gud oc Menniſken / ſom er det Menniske JEſus Chriſtus / gaff ſig ſelff hen til it Igienløſnings værd for alle / Oc haffuer der met / ſom Daniel ſiger / formeent Offuertrædelſen / oc til beſeglit Synden / oc forlige Miſgierningen / oc tilført en euig Retfærdighed / oc kaſt allis vore / ſom tro paa hannom / Synder / i det dybe Haff: Oc hand haffuer formedelſt Døden taget Magten fra den / ſom haffde Herredømme offuer Døden / det er Dieffuelen: Oc opſlugit Døden til Seyer: Oc frelſt dennom / ſom formedelſt Dødens fryct ſkulde værit Træle i all deris Liffs tid: Saa vndgaar dog ingen denne Timelige Død: Men de ſom høre / tro oc beuare Chriſti Ord / de ſkulle icke ſee Døden euindelige: De ſkulle icke komme til Dommen: Men de ere trengde igiennom fra Døden til Liffuit: Oc de Retfærdigis Siæle ere i HErrens Haand / huor ingen Pine ſkal røre dem: De ſkulle icke ligge i Helffuede lige ſom Faar / Døden ſkal

1. Tim. 2.
Dan. 9.
Miche. 7.
Hebr. 2.
1. Cor. 15.
Hebr. 2.
Joh. 8.
Joh. 5.
Viſh. 3.
Pſal. 49.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

aldrig slide dem. Men saa megit den Timelige Død anlanger / da er hand
Syrach 40. altid ved enden / saa vel hos den Gudfryctige / som den Wgudelige / saa vel hos den som sidder i stor ære / som hos den Ringiste paa Jorden: Saa vel hos den som bær Silcke oc Krone / som hos den / der haffuer en graa Vennicke paa. Thi Guds Søn vilde icke befri oss slet fra denne Naturlige Død / men lade hannom blisfue oc regære indtil
1. Cor. 15. den yderste Dommedag / paa huilcken hand oc som den sidste Fiende skal bortagis. Oc det haffuer Gud giort for disse Sagers skyld.

Først / at Døden skulde være it euigt Vidnisbyrd om Adams Fald / oc alle hans Efterkommeris Synd skyld /
Rom. 3. Paa det at allis Mund skal tilstoppis / oc all Verden skal være Gud skyldig.
prædick. 7. Fordi at der er ingen Retfærdig paa Jorden / som gior Gaat / at hand icke
Rom. 3. synder. Der er icke nogen som er Forstandig / Der er ingen som spør efter Gud / De ere alle affuigede / oc ere allesammen bleffne Wuillige. Derfaare

lønis

lønis de oc alleſammen met Døden/ ſom er Syndſens Sold. Rom. 6.

Dernest/ at wi aff denne Timelige Død ſkulle paamindis om den euige Død/ oc Helffuedis Pine/ i den gloende Pøl oc Suoffuel/ huors hen wi for Syndens ſkyld/ ſkulle met rette bleffuit bortkaſtet met Dieffuelen/ ſom oſſ forførde/ oc der ſiden pinis Dag oc Nat/ fra Euighed til Euighed/ Der ſom Gud haffde icke i tidens Fuldkommenhed/ ſent ſin Søn/ født aff en Quinde/ Lowen vnderdanig/ Oc hand icke haffde død for vore Synder ſkyld/ Oc vdgydet ſit Blod for oſſ/ oc for mange til Syndernis forladelſe: Oc hand icke haffde igienløſt oſſ aff Lowens Formaledidelſe/ der hand bleff en Forbandelſe for oſſ/ Oc lod Straffen ligge paa ſig/ paa det wi ſkulle haffue Fred/ oc helbrede giøris ved hans ſaar. Saa er det fordi Guds villie/ at wi aff denne Naturlige Død ſkulde lære at kiende Syndſens væderſtyggelighed/ oc Guds vredis Grumhed imod hende ſom er en forterendis Ild/ oc derfaare Obenb. 20. Gal. 4. Rom. 4. Matth. 26. Gal. 3. Eſa. 53. 5. Moſe 4.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Syra. 21. sky for Synden/ lige som for en Hug-
orm/oc forskreckis for Guds vrede/ Oc
Coloss. 1. sige Faderen Tack/ som giorde oss due-
lige til Helgens Arffuedeel i Liusit/ oc
frelste oss aff Mørckens Øffrighed/ oc
sette oss i sin elskelige Søns Rige/ i
huilcken wi hassue forløsning forme-
delst hans Blod/ som er Syndernis
forladelse.

For det tredie vilde Gud/ at wi aff
Dødens forskreckelige Regimente skul-
le beuegis til at omuende oss formedelst
en Hiertens Poenitentz oc Tro til Je-
Hoseæ 13. sum Christum/ der siger: Jeg vil frel-
se dem fra Døden/ oc rædde dem aff
Helssuede. Død ieg vil være dig en
Forgifft/ Helssuede ieg vil være dig en
1. Pet. 1.] Pestilentze. Paa det wi aff hans mact
skulle bliffue beuarede formedelst troen
Actor. 3. til Salighed: Oc hand paa den yder-
ste Dag/ naar alting bliffuer igien ski-
cket/ icke allene skal opuecke oss met alle
Job. 19. Menniske aff Jorden/ Oc omgiffue
Obenb. 21. oss met denne vor Hud/ Saa at denne
Legomlige Død skal icke mere være:
Esa. 25. Men at hand ocsaa skal for oss oc alle

tro

tro Christne/ opsluge Døden euindeli-
ge/ oc affstryge Graaden aff alle Ansic-
ter/ Saa at Helffuedis Pine/ oc den Obenb. 20.
anden Død skal ingen macht haffue off- oc 7.
uer oss/ Men wi skulle være Guds oc
Christi Præster/ Oc være for Guds
Stoel/ oc tiene hannom Dag oc Nat/
i hans hellige Tempel/ met euig Fryd/
Glæde oc Herlighed.

For det fierde/ skulde denne Legom-
lige Død icke hentagis/ paa det at syn-
den/ som henger i vor forkrenckte Na-
tur/ saa lenge wi leffue paa Jorden/
Saa at wi icke gjøre det Gode som wi Rom. 7.
ville/ men det som wi hade/ oc wi for-
nemme at i oss/ det er i vort Kiød boer
intet Gaat/ skulle ved Døden plat oc
aldelis vdfeyes oc opryckis/ saa at den
skulle aldrig mere gjøre Guds Børn
nogen Forfang. Thi endog Offuer- Psal. 32.
trædelsen er forlat/ Synden skiult/ oc
HERren icke tilregner dem som tro
misgierningen til Fordømmelse/ saa fin- Rom. 7.
de de dog saa lenge de leffue/ en Low i de-
ris Lemmer/ som strider imod Lowen i
deris sind/ oc tager dem fangne i Synd-

sens Lov / som er i deris Lemmer / indtil Døden giør ende paa det alesammen / saa at de kunde icke mere synde. Derfaare siger Paulus klageligen: Huo skal frelse mig aff denne døds Legome: Jeg tacker Gud formedelst JEsum Christum vor HErre.

Rom. 7.

For det femte / er den Legomlig død icke strax ved vor Frelsere affskaffit / at hand skulde være en salig Medicin oc Purgatz / ved huilcken vort Kiød skulde forandris / oc aff Synden oc all Dødelighed / Forgengelighed oc Forfengelighed purgeris, rensis oc befries / saa at det som bliffuer saaet i Raadnelse / skal opstaa vden Raadnelse: Det som bliffuer saaet i Vanære / det skal opstaa i Herlighed: Det som bliffuer saaet i Skrøbelighed / skal opstaa i Krafft: Det som bliffuer saaet it naturligt Legome / det er saadant it Legome / som haffuer behoff til sin Ophold / Mad / Dricke / Sko / Klæder / Søffn / etc. det skal opstaa it Aandeligt Legome / som icke haffuer saadant behoff: Men de Retfærdige skulle skiñe lige som Solen

1 Cor. 15.

Matth. 13.

i deris

i deris Faders Rige / oc være lige som Guds Engle i Himmelen. Matth. 22.

Fordi lige som wi see / at naar mand effter den lofflig Konst Alchimia kaldet / distillerer eller brender nogit aff Vrter eller anden materie, da bliffuer det som Jordisk er / oc Feces oc Bermen nedre paa Bonden i Kolben eller glassit / men Spiritus, Dyden / Safften oc Krafften der aff / gaar saa skiøn oc klar op i Hielmen / oc rinder siden vd igiennom Rørit: Saa ere vore Graffuer / de distillere Kar / vdi hvilcke alt det som Jordisk / Dødeligt / Forfengeligt oc Forraadneligt er / skal bliffue nedre / Men naar Basunen ljuder i den sidste 1. Cor. 15. eid / da skulle de Døde opstaa wforkrenckelige / met fyrny oc skiøne Legome. Thi dette Forkrenckelige / skal føris i 1. Cor. 15. det wforkrenckelige: Oc dette Dødelige / skal føris i det wdødelige / oc siden skulle de Gudfryctigis Siele oc Legome samptlige bliffue hos HErren altid / Oc Døden skal icke mere være / icke 1. Thes. 4 heller Sorg / oc ey Skrig / oc ey heller Pine. Thi det første forgick. Obenb. 21

For

For det sidste / saa bequemmede det
Guds all Visshed / oc all Retfærdighed
Rom. 8. at hans Børn skulde ocsaa ved Døden
bliffue Guds Søns Billede lige. Thi
Lucæ 24. lige som hand for Verdens Synder /
maatte lide Pine oc Død / oc indgaa til
Apost. sin Herlighed / Saa skulle wi ocsaa
Gier. 14. gaa i Guds Rige / met megen Bedrøff-
uelse / oc met denne Naturlige Død.
2. Tim. 2. Fordi det er so visselig sant / dø wi met /
da skulde wi leffue met : Lide wi met /
da skulde wi met regnere : Oc det som
1. Cor. 15. du saaer / bliffuer icke leffuende / vden
det døer.

Her aff haffue wi nu denne salige
Lærdom / oc Trøst / at endog Gud lader
Psal. 90. alle Menniske dø / oc siger / Kommer
igien i Menniskens Børn : Saa er
der dog it stort forskel imellom de gud-
fryctigis / oc de wgudeligis Død.

Thi Christus haffuer formedelst
1. Cor. 15. sin Død oc Offer / borttagit fra Guds
børn / Dødsens Braadd / som er Syn-
den / oc Løwen som er syndsens Krafft :
Coloss. 2. Oc vdslet den Haandskrifft / som vaar
Joh. 14. imod oss / Oc beredt oss steden i sin Fa-
ders

ders Hus/ huor der ere mange Bolige: De vil komme igien/ oc tage oss til sig. Saa er fordi de Retfærdigis død/ som Bernhardus skriffuer / en ende paa alt Ont / oc en Dør til Liffuit: Oc som Cyprianus vidner / en Seyeruinding effter Krig / oc en Haffn i Haffuit. Huorfaare Aanden siger: Salige ere de Døde / som dø i HErren/ Fordi Christus er deris Liff/ oc det er dem en Vinding at dø. Obenb. 14. Philip. 1.

Men Synderis Død stunger Dauid/ er den allerverste. Thi de skulle icke see Liffuit / men Guds vrede bliffuer offuer dem / Fordi at de icke tro paa Sønnen/ oc icke met Taalmodighed i gode Gierninger tracte effter det euige Liff: Men ere Kiffactige / oc lyde icke Sandhed / men lyde wretfærdighed. Saa er forbi denne legomlige Død/ dem intet andet / end en Begyndelse oc Dør til den euige Død / Huor Gud skal lade regne offuer de wgudelige Liunit / Ild oc Suogel / oc giffue dem en Storm til Løn. Psal. 34. Johan. 3. Rom. 2. Psalm. 11.

Men der er intet fordømmeligt Rom. 8.

mit

mere i dem/ som ere i Christo Jesu formedelst Troen indplantede/ hand giffuer dem det euige Liff/ oc der skal ingen
Johan. 10. slide dem aff hans Haand. Thi wi ere
Rom. 8. viss paa/at huercken Død eller Liff/ etc. kand skille oss fra Guds Kierlighed/ som er i Christo JEsu vor HErre.

Dette vilde ieg gunstige Niels Krabbe/ oc Velbyrdige Fruer oc Jomfruer/ sige E. V. til salig Lærdom/ paamindelse oc Trøst/ baade imod Døden oc den Sorrig/ som i haffue faait aff Velbyrdig oc Salig Niels Jonssøns/ Eders kiere Frendis dødelig Affgang. Thi effterdi ieg icke andit kunde/ end lade ved Prenten vdgaa/ efter E. V. Begiering oc Anfordring/ denne ringe oc enfoldige Lisgprædicken/ som bleff holden i Orrestrup Kircke/ i denne saliges Mands Begraffuelse: Tenckte ieg at denne Lærdom/ som i denne Fortale nu forhandlit er/ skulde bliffue E. V. oc andre Christne Trøstelig oc Nyttelig. Bedendis derfaare at E. V. den/ sampt denne effterfølgendis Lisgprædicken/ som Gud til ære/ oc Eder til vil-

lie oc

lie oc Tieniſte ſammen ſkreffuen er/ vil lade ſig vel befalde oc behage. Jeg haffuer gierne met dette føye Arbeide/ villet efterkomme E. V. Begiering/ oc i ſaa maade for min Perſon/ giøre det ſom den Velbyrdige Mand/ ſom nu i HErren ſoffuer/ kunde være til Amindelſe / oc E. V. til ære oc Tackſigelſe/ Fordi at i haffue ladit Eder finde ſaa Runde oc Veluillige / til at fuldgiøre E. V. Salige Frendis herlige Teſtamente / ſom ſiden ſkal omtalis. Thi ieg haffuer hørt / at E. V. haffuer rundeligen / icke allene ladit Ørreſtrup Kircke nyde det Tuſinde Daler/ ſom ſalig Niels Jonſſøn/ ſomt haffde forbygt paa hende/ oc ſomt i rede Pendinge ſkenckt hende paa ſit yderſte: Men ocſaa ſtifftit de tu Tuſinde Daler/ ſom hand gaff til Fattigis ophold/ ſaa at de altid ſkulde bliffue til Aalborg Hoſpital / at nogle Arme Vedtørfftige Chriſti Lemmer/ der aff kunde fødis oc vnderholdis / Huilcken velgierning Gud viſſelig E. V. baade her oc hiſſet til Euig tid belønne vil/

Huilcken

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Huilcken ieg oc saa her met vil haffue E. V. sampt Eders kiere Børn / oc Blods forwante / til Siæl oc Liff befalit. HErrens Velsignelse være offuer Eder alle. Wi velsigne Eder i HErrens Naffn / Amen. Skreffuit i Wiborg / den 25. Aprilis, Anno 1596.

Psal. 129.

E. V.

Tieniſtuillige

Nicolaus Arctander
Nidroſienſis.
S. V.

Disse

Disse Ord beskriffuer Johannes/ udi sit Euangelij 17. Cap.

FAder teg vil / At de som du haffuer giffuit mig/ skulle oc vere hos mig/ huor som teg er: At de skulle see min Herlighed / som du haffuer giffuet mig. Thi du elskte mig / før end Verden bleff grundfest. Retfærdige Fader / Verden kiender dig icke / Men teg kiender dig/ oc disse kiende/ at du udsende mig.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

AT wi Elskelige i HErren/ ere her i Dag paa denne Sted forsamlede/ til Erlig/ Velbyrdig / oc nu Salig met Gud/ Niels Jonssøns til Torstedlund Begraffuelse oc Jordefærd / det er skeet for Guds skyld / for denne Velbyrdige oc Salige affdøde Mands skyld/ oc for vor egen skyld.

Først / da ere wi komne her tilsammen/ for Guds skyld / At wi vdi Troen kunde vere hans Mandat oc Befalning lydige/ som Jesus Syrach oss faareholder/ sigendis: Mit Barn/ Naar som nogen døer/ da begræd hannom/ oc beklage hannem / Lige som dig

Syrach 38.

vaare

vaare skeet stor Sorg / oc
klæd hans Legome met til-
børlig skick / oc bestyre han-
nem en hederlig Jorde-
færd. Denne befalning / haffue
alle Guds Børn altid met deris
Dødis erlige begraffuelse effter-
komīt. Abraham der hand haff- 1. Mose 23.
de begrædit sin døde Saram / da
kiøbte hand aff Ephron den He-
thiter en Ager / for fire hundrede
Seckel / til en Arff begraffuelse /
for sig oc sine effterkommere. Oc
haffuer der først Hederlige be-
graffuet sin kiere Hustru. Oc si- 1. Mose 25.
den der hand nu mæt aff alder oc
Aar vaar hensoffuit i HErren /
da er hand sammēsted jordet / oc ne-
derlagt / aff sine Sønner / Isaac

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

oc Jsmael. Lige saa lod oc Ja-
1. Mose 35. cob begraffue sin Allerkieriste
Rachel paa Veyen til Ephrat/
der hun vaar død i Barselseng/
oc oprette offuer hende it Graff-
tegn til en Amindelse. Hand er
1. Mose 50. ocsaa selff effter sin dødelig Aff-
gang/ met stor Pract oc Herlig-
hed aff sine Sønner begraffuit
hos sine Forfædre. Saa ere wi
ocsaa i denne Mening kommen
her til hobe i Dag / at wi effter
forbeneffnde Guds mandat / oc
saadanne Exempel / ville giøre
denne vor Christelige Affsoff-
uede Broder / en tilbørlig Be-
gengelse / oc bestyre hannom en
hederlig Jordefærd.

Dernæst ere wi oc forsamle-
de for denne salige oc Velbyrdi-
ge Mands/ Niels Jonsøns skyld/
at

at wi kunde her met beuise hans Legome den allerydersste Kierligheds velgierning/ære oc tieniste/ som hand nu behøffuer / oc wi hannom i denne Verden plictige ere. Thi hand/ den stund hand leffuede / haffuer vært Guds Tempel / oc Guds Aand haffuer boet i hannom / Lige som ocsaa Christus haffuer hafft sin Bolig vdi hans Hierte/ formedelst Troen / i huilcken hand oc aff Guds mact er beuaret til saligheds / indtil sit Liffs ende / Oc haffuer derfaar vden tuil nu annammit / den store Belønning / Christus vdloffuer i S. Hansis Obenbaring / Der hand siger/ Vær Trofast indtil enden / saa vil ieg giffue dig Liffsens Krone. Jtem huo som offueruinder/ den

1. Cor. 3.

Epheſ. 3.

1. Pet. 1.

Obenb. 2.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

vil ieg giffue at æde aff Liffsens Træ/som er i Guds Paradis.

For vor egen skyld/ da er oc denne Forsamling skeet / thi det er oss gantske nytteligt / at wi i denne Lijgfærd / lære effter Sy-
Syrach 7. rachs Raad/ at betencke vort yderste / paa det wi skulle aldrig synde/effterdi wi see her skinbar-
Job 14. lige for øyen/at Menniſken født aff en Quinde / leffuer en stackit tid/ oc er fult aff Wro / det gaar op som it Blomster/oc falder aff/ det flyer som en Skugge/oc bliff-
pſalm. 90. uer icke/det far hen som en strøm/ hand er som en Søffn / lige som Græss/ der dog snart visner / det som blomstris Aarle / oc visner snart / oc bliffuer affhuggit om Affstenen oc tørris: Ja/ wi see/ at det er beskicket for alle Men-

niske/

niske / at de skulle en gang dø/
oc der effter Dommen. Thi Hebr. 9.
hos denne Salige Mands/ oc
andre Dødis Begengelse/ da
skulle wi som Syrach lærer / Syrach
tencke paa hannom: Lige som 38.
hand er død / saa skulle wi oc dø/
i Gaar vaar det hos hannom/
i Dag er det hos oss. Her hiel-
per icke Høy Byrd / oc Adelig
Stamme / eller Herkomst/ Her
hielper icke Mact eller Velde/
Her hielper icke stor Rigdom el-
ler høy Vijsdom. Lige som wi Rom. 5.
haffue alle syndet / saa trenger
oc Døden igiennom til alle/
Wi ere intet andet / end Jord
oc Aske / Oc der som Lægen Syrach 10.
end lapper lenge der paa /
Saa gaar det dog saa paa
det sidste / I Dag en Konge/

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

oc i Morgen død/ oc naar som it Menniske er død/da æde Hugorme oc andre Orme hannom.

Wi lære ocsaa hos saadanne Lijgfærd / at Menniſket veed
Prædick.9. icke ſin ende / oc at der er intet wuiſſere end Dødsens time. Huor aff vore Hierter ſkulde beuegis: Først / altid at bede met Moſe:
Pſal.90. HErre lær oſſ at betencke/ at wi ſkulle dø / at wi mue bliffue Forſtandige / oc der hos at wi ſkulde
Lucæ 12. være lige ſom de Menniſke / der tøffue effter deris Herre / naar hand ſkal komme fra Bryllup/ paa det naar hand kommer oc bancker paa/ de ſkulde ſtrax lade
Marc.13. op. Thi wi vide icke/ om hand kommer om Afftenen / eller ved Midnat/eller naar Hanen gal/ eller om Morgenen. Huorfaare wi

re wi skulde altid vaage oc bede/ Matth. 26.
betencke Ordit / som wi haffue Obenb. 3.
annammit oc hørt/ holde det/ oc Marc. 1.
giøre Poenitentz / paa det hand
skal icke komme hastelige / oc fin-
de oss soffuendis/ oc giffue oss løn
met Øyenskalcke / huor der skal Matth. 24.
være Graad oc Tendgnitzel.

At wi nu kunde for disse sager
som opregnede ere / beuise den-
ne salige oc Velbyrdige Mand
sin tilbørlige sidste ære oc begen-
gelse / oc beskicke hannom en he-
derlig oc lofflig Begraffuelse oc
Jordefærd/ Saa ville wi bliffue
ved den gamle vedtagne Skick/
som i vore Land oc Kircker ple-
yer at holdis / naar Christne
Menniskis Legome nedersættis
i deris Soffuekamer oc Graff-
uer. Thi lige som mand da ple-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

yer nogit at handle om den som Affdød er / hannom til en Amindelse / oc siden dennom / som sørgelig tilstede ere / til Trøst / Lærdom oc salig Vnderuisning / noget aff GVds Ord forklare: Saa vil ieg oc faaregiffue vdi denne Lijgprædicken Tuende stycke.

Først / vil ieg tale om den Affdødis / som er Erlig / Velbyrdig oc salig Niels Jonssøns / Adelige Herkomst / Christelige optuctelse / Erlige Leffnet / oc salige Endeligt oc Affsked / fra denne Verden.

For det Andit / vil ieg forklare den Text / som bleff oplæst aff *Iohannis 17. Cap.* Huilcken er lige som CHristi Testament / Huor vdi hand oss til euig trøst /

giffuer

giffuer sin yderste Villie tilkiende/imod alle sine/som er/at hand vil / At de skulle være der som hand er / oc see den Herlighed/ som hannom er giffuen aff hans Fader/ etc.

Om det Første.

DEt er en Lofflig oc Christelig Vijs oc Skick/ at mand giffuer Gudfryctige Menniske/ som ere døde i HERren/ it Erligt Vidnisbyrd / naar de stedis til deris Leyersted/ dennom selff til en languarig Amindelse/hos Effterkommere / Oc andre til it gaat Exempel. Thi Gud loffuer de Retfærdige / som en synderlig Belønning/at de skulle vere i euig ihukommelse/icke alleniste hos Ebenb. 14. Psal. 112.

Esa. 49. Lucæ 10. hos Gud/huilcken aldrig vil forglemme dem/men haffuer tegnit dem i Henderne/oc skreffuit deris Naffn i Himmelen: Men ocsaa hos Menniskene/saa at de skulle haffue it erligt Naffn/Rycte oc Vidnisbyrd effter dem i Verden. Dissigeste siger ocsaa den Vise Syrach: Lader oss loffue de naffnkundige Folck/oc vore Fædre effter huer andre: De som haffue værit Lofflige i deris tid/ oc rosede i deris Liff/oc ladit it Erligt Naffn effter sig. Saa er det fordi aldelis tilbørligt/at mand denne salige Mands/oc andre Guds Børns/Christelige Leffnit oc Endeligt opregner/ at deris gode Naffn kand ihukommis/oc deris Dyder aff andre effterfølgis.

Syrach 44.

Denne

Denne salige Mand / Erlig oc Velbyrdig Niels Jonssøn / som haffuer fremdragit sit Leffnit met Gud oc ære / i denne Verden / ved 63. Aar / Vaar født paa Torstedlund / aff Erlige / Velbyrdige oc Gudfryctige Forældre / det Aar mand skreff effter Guds Byrd 1532. Hans Fader vaar Erlig oc Velbyrdig Mand / Jon Matzsøn / til Torstedlund.

Hans Moder vaar Erlig oc Velbyrdig Fru Anne Krabbe.

Hans Farfader vaar Erlig oc Velbyrdig Matz Jonssøn / Jon Vifferts Søn / oc aff Torstedlund.

Hans Farmoder vaar Erlig oc Velbyrdig Fru Elline / Jens Mortenssøns Daatter aff Reffnes.

Hans

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Hans Morfader vaar Erlig oc Velbyrdig Nickel Krabbe aff Vesløsgaard/ Morten Krabbis Søn aff Tanderup.

Hans Mormoder / vaar Erlig oc Velbyrdig Fru Marine Munck / Anders Munckis Daatter aff Torp.

Videre hans Anhær oc Adelige Herkomst at opregne/ giøris intet behoff. Thi det er fast huer mand vitterligt / At salig Niels Jonssøn / baade paa Fæderne oc Møderne / er kommen aff gaat Erligt Adels Blod / oc gammel Slecte oc Stamme her i Riget.

Men effterdi hans Forældre sætte dem for Øyen denne
Epheſ. 6. GUds Befalning: Opføder eders Børn i Tuct oc formaning

til

til HERren / da haffue de strax i Barndommen / sæt hannom til en Dannemand i Hoffbro / ved Naffn Mester Niels / som hannom i Bogen skulle forfremme / oc nogen tid der effter forsent hannom til Aalborg Schole / Der hand nu i Scholen haffde smuct forbedret sig / oc lært sin *Catechismum*, oc at kiende Gud allene at være en Sand Gud / oc den som hand vdsende / JEsum at være Christum. Saa haffuer hans Velbyrdige Forældre / sæt hannom vdi Tieniste hos Erlig oc Velbyrdig Mand / Jens Mogenssøn til Synding Gaard / fordum Landzdommere vdi Nørjutland / Oc der hand haffde tient hannom en tid lang Christelig oc tro-

Johan. 17.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

trolig for en Dreng/saa vel som ocsaa siden Erlig oc Velbyrdig Jffuer Krabbe til Østergaard/ saa haffuer hand paa det sidste giffuit sig i Tieniste met den salige Velbyrdige oc Naffnkundige Herre/Johan Frijs til Hesselager/ Kongelig Maiest: den tid Cantzeler/ Huilcken ocsaa effter nogle Aars Tro tieniste giorde hannom Verieactig. Der effter begaff hand sig fra hannom oc hiem til sin Fæderne Gaard Torstedlund/ den at besidde. I midler tid opuoxte for vore synder skyld/ den besuærlige oc skadelige Krig imellom Danmarck oc Suerige/det Aar effter Christi Fødsel 1563. Vdi huilcken hand lod sig Mandelige bruge/ paa ottende Aar/ som en Rid-

der-

dermands Mand / imod sit Fæderne Lands Fiender / baade vdi egen Person / oc met sit Folck oc Heste / saa at hand der offuer er kommen i stor gunst hos Kongelig Maiest: Friderich den Anden / met høylofflig Ihukommelse / Oc er aff hans Maiest: for sin Mandom oc Tro Tieniste / met Kronens Slaat oc Læn / Hald her vdi Stictet / forlænt / Huilckit hand vdi 10. Aar saaledis beholt oc faarestod / at alle Mand / som mig er berettet / giffuer hannom it gaat oc Christeligt Rycte. Siden den tid hand haffde fornæffnde Forlæning oc Slaat fra sig antuordit / haffuer hand holdit Hus hiemme paa sin egen Gaard / Torstedlund / indtil Gud kaldit hannom

C til

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

til it bedre hiem/oc det euige Fæ-
Hebr. 13. derne Land. Thi wi haffue her
ingen bliffuende Sted/men søge
Philip. 3. effter den tilkommende. Oc vor
Borgerskaffer i Himelen / hue-
den wi forwente Frelseren JE-
sum/som skal forklare vort ringe
Legome / at det skal vorde lige
ved hans forklarede Legome.
Men at wi kunde vide / huor-
lunde at Salig Niels Jonssøn
haffuer i midler tid fremdragit
sit Leffnet til sin Dødedag/ da
vil ieg det / som mig her om
Skrifftelig er berettit / paa det
kaartiste faaregiffue/ vnder visse
Artickle / Paa det de som igien
leffue / kunde diss bedre vide/
huorlunde de kunde bruge hans
Exempel / sig til Vnderuisning
oc Gode.

Først

Førſt/ vil ieg ſige/ huorlunde hand haffuer beuiſſt ſig vdi den Chriſten Kircke.

Dernæſt / huorlunde hand haffuer ſkicket ſig vdi ſit Kald/ oc Verdſlige Omgengelſe met alle.

For det tredie/ vil ieg handle om hans Siugdom/oc Chriſtelige Affſkeed aff Verden.

FØrſt vil ieg ſige / Huorledis hand haffuer beuiſſt ſig vdi den Chriſtne Kircke/ det kand mand mercke / paa Fructen/ ſom JEſus befaler oſſ at dømme aff / Paa deris Fructer / ſiger hand/ Watth. 7. ſkulle i kiende dem. Jt gaat Træ kand icke bære ond Fruct / oc it Raadit Træ kand icke bære god Fruct. GVD hand er allene I.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

den som er en Dommere offuer Hierters Tancker oc sind. Hand seer Narren paa Træit/ men wi Menniske kunde allene dømme/ effter de vduortis Fructer/ om Træit eller Menniskit er ont eller gaat.

Den første Fruct wi haffue her at acte/ er at salig oc Velbyrdig Niels Jonssøn/ hørde/ læste/ betenckte/ oc giemte Guds Ord/ oc gierne søgte Kircken/ naar hand vaar til pass/ Oc til en Beseyling paa Troens Retfærdighed/ brugte det Høyuærdige Sacramente/ Efftersi hand viste/ at de allene bliffue salige/ som det giøre/ effter Christi Ord/ Lucæ 11. Salige ere de som høre Guds Ord/ oc beuare det.

Dernæst for hand viste vel/ at

at Prædicke Embede/ kand icke bliffue ved Magt/ vden Guds Ords Tienere handthæffuis/ oc Vngdommen holdis til Lærdom. Da elsket hand icke allene/ som ieg haffuer hørt/ Klerckeriet/ oc giorde Kirckens Tienere gaat/ men hialp ocsaa Scholens Personer/met sine Penninge/ til deris Vnderholding/ at de kunde forfølge deris Studering.

Hand forglemte icke heller andit fattig Folck/men betenckte CHristi Ord: Værer Barmhiertige/ lige som eders Fader oc er Barmhiertig. Item/Giffuer saa skal eder giffuis. Item/huad i haffue giort en aff de mindste der tro paa mig/ det haffue i giort mig. Luce 6. Watth. 26.

Derfaare holt hand meen-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

lige fire Stackarle / oc gaff dem deris daglige Kaast / oc der hos lod vdskiffte for Broen / til andre Fattige / som did søgte / it gaat Maaltid / huer Dag / Glemte icke heller / at giffue dem i deris Pose / som ret Almisse Hoffuede vaare / Hialp ocsaa de Vedtørfftige met Sko oc Klæder. De Husarme i Sognet / vaar hand ocsaa god / oc naar de bleffue siuge / sende dem Mad oc Vnderholdning. Fremmede Stackarle lod hand fordre Præsten til i deris Siugdom / oc effter deris Død / beskicket hand dem en hæderlig Jordefærd / met Kiste oc andit. Aff disse Fructer / kunde oc skulde wi dømme om salig Niels Jonssøn / huordan hand vaar vdi den Christen Kircke / som er /

at

at hand vden tuil/haffuer værit
en leffuendis Lem / vdi Christi
Menighed/der haffuer værit be-
gaffuit met Guds Aand/oc en
saliggiørendis Tro. Thi lige som Jacob 2.
Troen er død i sig selff/vden hun
haffuer Gierninger: Saa giel-
der huercken Omskærelse eller
Forhud noget i Christo JEsu:
Men Troen allene/som arbeder Galat. 5.
formedelst Kierlighed til Gud/
oc sin Næste.

For det Andit / Huorlunde II.
hand haffuer skicket sig vdi sit
Kald oc Verdslige omgengelse/
mod alle Mand. Endog dette er
at forstaa aff det tilforn sagt er/
ville wi dog noget her om røre i
besynderlighed. Der ere for-
uden GVDS Fryct / Om
huilcken wi nu haffue hørt/

fire Dyder / som høre til at forrette sit Embede vel / oc til en from oc Christelig Omgengelse met alle Mand / Huor aff der er baade Yndist hos Menniſken at bekomme / den stund mand leffuer / oc it gaat Ryete oc Naffn / effter dette Liffs Affgang at forvente. Disse fire Dyder hede / *Iustitia* Retfærdighed / *Grauitas* Stadighed eller Alvorlighed / *Comitas* Beleffuenhed / *Beneficentia* Velgiernings Beuisning. Paa disse dyder / haffuer Salig Niels Jonssøn beflittet sig.

Vdi sit Kald oc Embede haffuer hand varit Retfærdig / som mig er forsagt / oc fært det
Rom. 13. Verdslige Suard / de gode Gierninger til loff / oc de onde til heffn oc straff. Disligiste oc vdi handel

del/ Thi der bør icke nogen at ta- 1. Thes. 4.
ge Fordelen fra sin Næste / icke
heller met list / Vold eller Suig/
at drage noget til sig / Efterdi
GVd haffuer all Wretfærdig
Handel strengelig forbudet / si-
gendis hos Mosen: Jskulle icke 3. Mose 19.
handle Wredelige paa Dom/
met Alen/ met Vect / met Maa-
de. Ret Vect/ ret Pund/ ret Skep-
pe/ ret Kande/ skal være hos eder.
Der til met hielper wretfærdigt Ordsp. 10.
Gods intet/ men Retfærdighed
redder fra Døden. HErren la-
der icke de Retfærdigis Siale li-
de Hunger/ men hand nedstøder
de Wgudeligis Plaggeri. Thi
wretfærdigt Gods hielper icke / Syrach 5.
naar Fristelsen oc Heffnen kom-
mer/ som Syrach lærer / men de
som det samle / de mue der fra/

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Psalm. 49. lige som Fæ/ De ligge i Helffue-
de lige som Faar / Døden slider
Baruch 3. dem ꝛc. Derfaare siger Baruch/
Huor ere de / som forsamlede
Sølff oc Guld / paa huilcke
Menniskene sætte deris Tillid/
oc kunde aldrig bliffue mætte
der aff? (Thi de forhuerffue Pen-
ninge/ oc ere flittige der til/ oc det
er dog altsammen forgeffuis.)
De ere vdslette / oc fore ned til
Helffuede / oc der ere andre kom-
ne i deris sted. Derfaare er det
høy tid / at wi alle stunde efftet
Retfærdighed/ vdi vor Handel/
Lucæ 12. oc legge vind paa/ at wi kunde
bliffue rige i Gud.

Dernæst / vaar salig Niels
Jonssøn / ocsaa *grauis*, Stadig/
Aluorlig / Oprictig / Som en
Mand. Hannom sulde ingen

løse

løse Ladder oc Letfærdighed / enten i Facter / Ord eller Klæder / men hand holt sig i Klædedract oc Omgengelse / erlig oc aluorlig som det en fijn Adels Person vel anstod. Hand skøtte intet om de ny oc wseduanlige Noder / Offuerdaadige Pract / Hoffert oc Letfærdighed / som somme met deris Klæder føre / oc daglige optencke / met hine forbandede lange Ru / stiore hengende Buge / oc andet saadant / Huilcke skulde henuisis til Esaiæ tredie Capit. Esaiæ 3. Huor baade deris Pral oc straff er beskreffuit. Thi HERREN siger: Fordi at Zions Døttre ere Hoffmodige / oc gaa met opracte Halse / met vdsmyckede Ansict. Saa skal HER-ren giøre Zions Døttris Hoffueder

ueder skallede / oc HERren skal borttage deris Smider oc Prydelse / ꝛc.

Fremdelis / efterdi ingen ting skaber it Menniske snarere Held / Gunst oc Yndist hos gaat Folck / end Beleffuenhed / Saa vaar hand Kierlig / mild oc lystig / vdi daglig Omgengelse / oc snackede oc talede ydmygelig / Saa vel met de Fattige som met de Rige / som Syrach befaler: Hør gierne den Fattige / oc suar hannom venlige oc sactmodelige. Item / vdi Menighedens forsamling / skalt du holde dig venlig / huilcket *Paulus* ocsaa lærer / sigendis: Eders Tale skal altid være venlig / oc offuerstrød met Salt. Thi den Venligis Tale er Honnig Kage / de trøste Sielen oc forfer-

Syrach 4.

Colloss. 4.

Ordsp. 16.

ske

ſke Benene/oc it Ord/ ſom talis i ſin tid/ er lige ſom it Guldeble/ i en Sølffſkaal. Oc jo ſeldener denne dyd/ findis hos ſtore Herrer/oc de Veldige/at de ville være beleffue oc venlige imod de Fattige/ jo bedre ſtaar oc ſømmer den dem/ At de met ære oc ſandhed kunde bære oc fortiene den Titel/ ſom dennom giffuis/ at de kaldis Naadige oc Gunſtige Herrer. Ordſp. 28. Lucæ 22.

For det ſidſte/ om hans Velgierningers beuiſning mod mange/haffue wi tilforn hørt/der det bleff talit/ om huad Barmhiertighed hand haffuer beuiſt ſine fattige Jeſſuchriſtne/ Huor aff wi kunde beſluitte/ at hand aff en Chriſten Kierlighed/ haffuer gierne giort Folck til gode/ effter

Guds

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Guds befalning/der hand siger:
Esai. 58. Bryd dit Brød for de Hungrige/
oc indled de Elendige i dit Huss:
Seer du nogen Nøgen/ da Klæd
hannem/oc vnddrag dig icke fra
dit Kiød. Saadan en omgengel-
se met huer Mand i Retfærdig-
hed/ stadighed eller aluorlighed/
beleffuenhed oc Velgierningers
beuisning/ maa vel met det andet
som wi hørde/ at hand haffuer
beuist i den Christne Kircke/ kal-
dis Troens fruct/oc it vidnisbyrd
om en god samuittighed/ som al-
drig kand vere borte fra en Liffac-
tig Tro/ oc en sand Guds fryct/
som Paulus giffuer tilkiende/der
1. Timot. 1. hand siger: Strid en god Strid/
oc beholt Troen oc en god Sam-
uittighed/ huilcken nogle haffue
forkast/ oc haffue lidt Skibbrut
i Troen. For

For det sidste/om hans siugdō oc Christelig affsked aff Verden/ da haffuer det sig saa. I Juel sidst forleden begyntis hans siugdom vdi hans venstre Side/som haffuer verit Miltens scheffuer/ haardhed oc forstoppelse/huilcken strax effter Paaske sig megit dag effter dag forøgte/indtil hand den 6. *Iunij* næst forgangen/ som vaar Fredagen for Pintze tid / maatte slet gaa til Seng. Vdi denne sin Kranckhed/ haffuer hand holdet sig effter Syrachs raad/ *Capit.* 38. Syrach 38.
der hand siger: Mit barn/ naar du est siug/da foracte det icke/men bed HErren/ saa skal hand giøre dig helbrede. Lad aff at synde/ oc giør dine Hender wstraffelige/ oc rense dit Hierte aff alle misgierninger/ offre sød luct oc Simle/ til amindelse offer/ oc giff it feet offer/

ligs

lige som du skulde bort/ der effter lad Lægen komme til dig/ thi at HErren haffuer skabt hannom/ oc lad hannom icke fra dig / den stund du haffuer hañom behoff. Thi hand haffuer icke foractet Lægedom oc Naturlige Raad/ men den brugt met Tacksigelse oc Guds Fryct / Oc der hand formerckte at Dødsens visse forbud vaar forhaanden / imod huilcket ingen Legomlig *Medicin* kand hielpe/ da haffuer hand ocsaa effter Syrachs Raad / omuent sig til Gud / met en Hiertens Bøn oc Penitentze/ oc haffuer forligt sig met hannom / Oc om Natten til den første Søndag effter *Trinitatis*, som vaar den 21. *Junij*, lod hand kalde til sig den Dannemand H. Nickel i Borup/

i Borup sin Sognepræst / oc til sin Trois bestyrckelse anammit JEsu Christi Legoms oc Blods Sacramente/oc giorde sit Testamente / Huor vdi hand mildelig betenckte de vedtørfftige Christi Lemmer / oc Kirckens Bygning. Thi hand gaff tu tusinde Daler/ som skulde vdsættis/at nogle fattige der aff stedse oc altid skulde vnderholdis. Disligiste skenckte hand sin Sognekircke/ it Tusinde Daler / aff huilcke hand i sin Velmact haffde ladit en part forbygge paa hende/oc en part bleff giffuit i rede Penninge / foruden den skønne Kaarskircke/hand haffde tilforn ladit bygge oc bekaaste til sin Begraffuelse oc Leyersted. Saa er dette i Sandhed it skønt oc berømmeligt Testamente/som

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

vel er værd at loffuis / oc aff andre / der Gud met Gods oc Penninge begaffuit haffuer / at efterfølgis. Siden lod Niels Jonssøn ocsaa skee Bøn for sig aff Prædickestolen / at Gud som er Trofast /

1. Cor. 10. icke vilde lade hannom fristis offuer sin formue / men giøre saadan en ende paa Kaarsit oc Fristelsen / at hand det kunde taale. Lod oc alle forbede / som hand haffde fortørnet: Oc tilgaff alle dem som hannem haffde brøt imod. Siden gaff hand sig aldelis fra denne Verden / oc begierede inderlige met

philip. 1. *Paulo* at forløsis / Oc være hos Christum. Hand beholt sin Fornufft / maal oc sind / indtil it halff quar. før hand opgaff sin Aand. Oc raabte inderlige til Gud met disse / oc andre saadane korte Bøner. (Thi saa Ord aff Hiertens

grund /

grund / er den rette Bøn som bryder skyerne) HErre / sagde haand / Jeg er nu træt / lad nu din tienere fare i fred / oc all min restantz vere quittit i din Søns JEsu Christi bitter wskyldige pine oc død. Jtem Jesu Christi Blod renser mig aff 1. Johan 1. alle mine Synder. Forkast mig icke fra dit Ansict / oc tag icke din psalm. 51. HelligAand fra mig. Oc synderlige brugte hand disse tuende Bøner: O du GUds Lam / som bar Joham. 1. all Verdens synder / miskunde dig offuer mig / oc bær nu mit Kaarss met mig. Jtem i din Haand befaler ieg min Aand / du Herre sandheds Gud haffuer mig igienløst. Hand lod oc læse for sig aff Bibelen / oc sin Sognepræst trøste sig met Guds Ord / oc fulde selff effter Læsningen / met Ordene.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Hand gaff oc ſine Arffuinge gode raad/ ſom tilſtede vaare/ ſom er/ Erlig oc Velbyrdig Niels Krabbe/ Fru Mette Morten Krabbis/ Fru Wiuicke Niels Krabbis/ oc Jomfru Marine Krabbe/ Formanede dem til enighed/oc ynſkede dem lycke oc velſignelſe/met det ſom hand efterlod dem/ oc bød dem ſaa gode Nat/ oc bad Velbyrdig Niels Krabbe/ at hans Teſtamente maatte holdis/ huilcket hand ocſaa loffuit hannom. Eit folck oc gamle tienere formanede hand ocſaa til GVds fryct/ oc bød dem alle gode Nat/Oc begierede/at de ſiden vilde lade hannom wbeſuærit bliffue/ met denne

ne Verdsens handel. Siden bleff hand stedse ved sine fornæffnde Bøner/ Oc en halff Time før end hand døde/ bad hand alle folckene vdi Husit falde paa Knæ/ oc bede met sig / om en salig Forløsning/ sigendis / At den Retfærdigis Bøn formaa megit / naar den er aluorlig. Naar hannom tørstede/ bad hand/ at GVD vilde lædske hans tørstige Siæl / met det leffuende Vand/ som flyder ind i det euige Liff. Oc endog det lackit fast at enden met hañom/ oc Aanden bleff hannom kaart / saa glemde hand dog icke sine Bøner/ men repeterede dem kaartelig/ sigendis: JEsu anamme min Aand/ JEsu hielp mig. Oc der Munden icke nu mere kunde tale/ it halff quarter før hand døde / kunde mand Jacob 5. Johan. 4. oc 7.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

dog fornemme / at hand haffde JEsu Naffn i sit Hierte / Oc saa soff hand sactelig oc sødelig hen / i hans fornæffnde Arffuingers oc andre gaat Folckis næruerelse / Torsdagen effter S. Hans Baptistæ Dag / som vaar den 26. *Iunij*, der Klocken vaar ved siu om Afftenen.

Effterdi at Skrifften nu siger / Salige ere de Døde / som dø i HErren / Saa tuile wi intet / at deñe Velbyrdige oc salige Mander jo ærens Krone henlagt / huilcken den Retfærdige Domere skal giffue hannom paa den dag / dog icke hannom allene / men alle dem som elske hans obenbarelse. Gud vnde baade hannom oc oss alle / at see Guds Gode i de Leffuendis Land / Amen.

Apenb. 14.

2. Tim. 4.

Psalm. 27.

Om

Om det Andet.

SOm wi nu haffue hørt denne Salige Mands / Erlige oc Velbyrdige Niels Jonssøns Adelige Herkomst / Christelige Optuctelse / Erlige Leffnet / oc salige Endeligt oc Affskeed fra denne Verden / Saa vil ieg nu gaa til Texten / som bleff oplæst aff Johannis Euangelij 17. Capitel. Huilcken er it Stycke aff vor HERRIS JEsu Christi sidste Bøn / som hand giorde Skier Torsdag at Afften / før end hand gick vdi Vrtegaarden til sin Pine. Huor vdi hand først beder for sin egen / oc sin Himmelske Faders Forklaring /

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

at hans Pine oc Død / maa skee til Guds Naffns Loff / Prijs oc ære: Dernæst oc for sine Disciple i synderlighed / oc den gantske Christne Kircke i almindelighed / at den rene oc sande Lærdom maa bevaris / oc giøre mangfaaldig fruct / Endrectighed holdis iblant dem som lære / oc anamme Ordit / oc de tilhobe befries fra det onde / oc hans Døds oc Pinis offer / betalning oc værdskyld dennom tilregnis / oc tilregnis ocsaa den gantske Christne Menighed / met euig Liff / ære oc glæde beprydis. Men vor Text / huilcken wi denne gang allene ville ansee / indeholder tuende Hoffuit parter.

Den Første er Christi inderlige Bøn / huilcken er lige som hans Testamente / huor vdi hand giffuer

giffuer sin yderste Villie tilkiende imod sine Børn/ som er/at hand vil/ at de skulle vere der som hand er/oc see hans Herlighed.

Den anden er/ Sag/Skiel/ Grund oc Argumenter/ ved huilcken hand sin Bøn oc Villie stadfester oc belegger/paa det at hans Himmelske Fader hannom bønhøre skal/oc wi vdi Troen bestyrckis/oc icke tuile om det euige Liffs Forjettelse.

Den Første Part.

AT denne vor HErris JEsu Christi trøstige Bøn/ som hans Testamente oc yderste Villie indeholder/kand komme oss til diss større Nytte/ Trøst oc Vnderuisning/ da vil ieg den i stycke

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

I. vijs forklare / Oc Først anſee / Huem hand beder oc faareholder ſin yderſte Villie oc Teſtamente.

II. For huilcke hand beder / eller huilcke hand giffuer dette Teſtamente.

III. Huad hand beder for dem / eller giffuer dem til Teſtament / ſom er / at de ſkulle være der ſom hand er.

IIII. Huad gaat de haffue der at foruente.

I. Om det første ſiger hand / Fader / Her høre wi / at vor Frelſere icke paakalder / eller faareholder ſit Teſtamente / noget Creatur / men at hand offrer paa ſit Kiøds dag / ſom Apoſtelen taler / Bøner oc Formanelſe / met it ſterckt ſkrig oc Graad / til den ſom kunde vdhielpe hannom fra Døden /

Hebr. 5.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

den/det er til Gud/huilcken hand giffuer dette søde Naffn/ at hand kalder hannom Fader/ somt for sin egen skyld/ somt for vor skyld.

For sin egen skyld / kalder hand Gud sin Fader/ der met at beuise sig at være Guds Søn/ Huilcken hand sætte til en Arffuing offuer alting / formedelst huilcken hand giorde oc Verden/ Huilcken ocsaa er hans Herligheds skin / oc hans Værelsis vdtryckte Billede/oc bær alting met sit krafftige Ord. Til huilcken Gud ocsaa sagde: Du est min Søn/ ieg fødde dig i Dag. Jtem Denne er min Elskelige Søn/ i huilcken mig er Velbehageligt. Saa vil fordi Christus met denne Titel paaminde sin Fader/ om den Euige oc Wbegribelige

Hebr. 1.

Psalm. 2.

Matth. 3.

Kierlig-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Kierlighed / som er imellom hannom oc Sønnen / at hand diss heller skal vide hannom Bøn / vdi det som hand paa vore vegne begierer / Icke fordi / at Gud haffde saadan Paamindelse eller Tilskyndelse behoff / Thi hand viste / Johan. 11. at Faderen hører hannom altid: Men for vor skyld / at wi skulde 2. Cor. 1. visselige tro / at alle Guds Løffte ere Ja oc Amen i Christo JEsu.

Thi Christus kalder oc / som tilforn er rørt / Gud en Fader for vor skyld / at hand vil bestyrcke vor Tro / oc giøre oss visse paa / at Psal. 145. oc 86. HERren er naadig oc barmhiertig / Taalmodig oc fuld aff Miskundhed / mod alle dem som kalde paa hannom / Oc forbarmer sig Psal. 103. offuer oss / lige som en Fader forbarmer sig offuer sine Børn. Thi

effterdi

efterdi CHristus / som er vort
Hoffuit / kalder oss sine Brødre /
oc siger: Jeg far op til min Fa- Joh. 20.
der / oc til eders Fader / til min
Gud oc til eders Gud / Oc her di-
sligiste kalder GUD sin Fader.
Saa vil hand icke / at wi vdi vor Rom. 4.
Bøn / eller anden tid skulde tuile
paa Guds løffte / formedelst van-
tro: Eller mistrøste / oc sige met
Cain / Vor Synder er større / end 1. Mose 4.
wi nogen tid kunde faa Naade.
Men at wi skulle bliffue stercke i Rom. 4.
Troen / oc giffue Gud ære / oc vide
paa det alleruissiste / at Gud er
vor Fader / oc at wi ere alle Guds Galat. 3.
Børn formedelst Troen til Chri-
stum JEsum: Oc at huadsom- Joh. 16.
helst wi bede hannom i JEsu
Naffn / det vil hand giffue oss.
Thi hand beskickede oss til Børns Epheſ. 1.
vdkaarel-

vdkaarelse for sig selff / formedelst JESVM CHRISTVM / effter sin Villies Behagelighed / sin herlige Naade til Loff / formedelst huilcken hand giorde oss Behagelige vdi sin elskelige Søn.

Dette er oss en wsigelige trøst / Thi er Gud vor Fader / saa sørger hand visselige for oss / oc vil intet andet end vort gaffn / beste oc salighed / oc kand aldrig forgætte oss. Kand oc en Moder / siger hand / forglemme sit Barn / at hun icke forbarmer sig offuer sit Liffuis Søn? Oc om hun end forglemde hannom / saa vil ieg dog icke forglemme dig. See ieg tegnede dig i henderne / dine Mure ere altid for mig. Der som nu en god Moder / icke forstiuder si-

1. Pet. 5.

Esaiæ 49.

ne

ne Børn / eller afflegger it Moderligt Hierte / endog de forsee dem / men hun tager dem vdi sit Skiød / toer oc flyer dem vdi den beste Maade: Huor megit mindre skal da GVD / som vdi sin elskelige Søn / haffuer oss megit kierere / end vor Moder haffuer / som Propheten her / oc Syrach lærer / Forkaste oss / naar wi aff Kiødelig Skrøbelighed falde / forsee oc besmitte oss? Efterdi hand kiender vor Skabning / oc tencker der paa / at wi ere Støff / Oc at it Menniske er lige som Græss / oc blomstris / som it Blomster paa Marcken / Oc dricker Wretfærdighed / lige som Vand? Hand skal sandelige / effter sit Løffte / hos Ezechiel / stencke reent Vand offuer oss / Syrach 41. Psal. 103. Job 15. Ezech. 36.

oss/at wi skulle bliffue rene aff all
vor wrenhed / oc giffue oss it nyt
Joel 2. Hierte/oc ny Aand i oss/ der som
wi ellers omuende oss til hannom
aff gantske Hierte / oc offre han-
Psalm. 51. nom det offer som Gud behager/
det er it angerfult oc it sorrigfult
Hierte. Thi Dauid siunger trø-
Psalm. 37. stelig: Falder hand/ da skal hand
icke kastis bort / thi HERren hol-
der hannom ved Haanden.

For det sidste/kalder Christus
Gud en Fader / at hand her met
vil paaminde oss / om vort Em-
bede. Thi effterdi wi haffue saa-
dan en Fader i Himelen / at Jor-
Psalm. 33. den er fuld aff hans Barmhier-
Esaiæ 46. tighed / Oc hand ocsaa vil bære
oss indtil Alderdommen / oc ind-
til wi bliffue Graahærdige / oc
hand vil løffte / lætte oc frelse oss/

da er

da er det so tilbørligt / at wi beuise hannom all sønlig Frycts/ære/ Reuerentz oc Lydighed/saa at wi vandre i hans Bud / holde hans Ræt/oc giøre der effter/ Oc tiene hannom i Hellighed oc Retfærdighed vor gantske Liffs tid / som hannom er behageligt/ Oc tilbede hannom i Aanden oc Sandhed/ som de rette Tilbedere/ i hellig Prydelse/paa det at Gud icke skal haffue Aarsag / at føre det Klagemaal offuer oss / som hand giør hos Malachiam / sigendis: Sønnen skal ære sin Fader / oc Tieneren sin Herre: Er ieg nu Fader / huor er min ære? Er ieg Herre / huorlunde frycter mand mig?

Ezech. 36.
Lucæ 1.
Johan. 4.
Malach. 1.

For huilcke Guds Søn beder / eller huilcke hand giffuer sit

II.

mente / vduiser disse Ord:

Jeg vil / at de som du haffuer giffuit mig.

Her høre wi / at hand taler om dem allene i sin Bøn oc Testamente / som hans Himmelske Fader haffuer giffuit hannom / det er / som hand selff tilforn i dette
Johan. 17. Capitel det forklarer / De som hand haffuer vduald aff Verden / de som hand haffuer giffuit sin Faders Ord / oc de som det annamme / vdi it gaat reent Hierte /
Lucæ 8. oc bære Fruct der aff i Taalmodighed / oc kiende sandelige / At
Johan. 17. Christus Guds enbaarne Søn vdgick aff Faderen / oc tro / at hand vdsende hannom i Tidens
Galat. 4. Fuldkomenhed / født aff en Quinde / at hand skulde være den enist

Megler

Meglere imellom Gud oc Men- 1. Tim. 2.
niſkene/paa det at alle de ſom tro
paa hannom/ ſkulle haffue For- Coloſs. 1.
løſning i hañom/formedelſt hans
Blod/ ſom er Syndernis forla-
delſe. Kaartelig ſagt/ Chriſtus be-
der oc taler for alle dem/vdi dette
Teſtamente/ ſom formedelſt Or- Johan. 17.
det/ enten tro eller ſkulle tro paa
hannom. Thi de ſigis vden all
Perſonens Anſeelſe/ at være vd-
ualde/ oc hannom giffne aff Fa-
deren/ Oc alleſammen at være pſalm. 82.
den Høyeſtis Børn/ ſom Johan-
vidner/ ſigendis: Saa mange Johan. 1.
ſom hannom anammede/ dem
gaff hand macт/at bliffue Guds
Børn/ De ſom tro paa hans
Naffn ꝛc. Item *Paulus* til Gala-
terne: J ere Guds Børn/forme- Galat. 3.
delſt Troen til Chriſtum JEſum.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Thi at saa mange som ere døbte aff Eder / de haffue iført CHristum. Her er ingen Jøde eller Græcker / her er ingen Træl eller Frj / her er ingen Mand eller Quinde: Thi at i ere allesammen en i Christo JEsu.

Her aff ville wi til vor Forbedring tage Lærdom oc Trøst.

Lærdommen er / At der som wi ville høre den HErre Christo til / oc bliffue Deelactige i denne hans Bøn / oc alle andre Velgierninger / som hand naadelige sine Børn skencker / da er det fornøden / at wi skulle omuende oss til hannom / formedelst en sand oc saliggiørende Tro / oc it gudeligt Leffnet / saa at Menniskene kunde see vore gode Gierninger / Matth. 5. oc prise vor Fader i Himmelen / oc dek

oc der paa kiende / at wi ere den
vdualde Slect / det Kongelig 1. Pet. 2.
Præstedom / det hellige Folck / E-
yedommens Folck / som ere den
HErre Christo giffue aff hans
Fader. Thi skulle wi være oc kal-
dis Vdualde / oc nogen tid bliffue
salige / da maa disse Vilkaar en-
delig være der hos. Thi Guds
Søn siger selff: Huo som troer Marc. 16.
oc bliffuer døbt / hand skal bliffue
salig: Men huo som icke troer /
hand skal fordømmis. Item / Vær Obenb. 2.
tro indtil Døden / da vil ieg giffue
dig Liffsens Krone. Item / Be- Marc. 1.
drer eder / oc troer Euangelio / thi
Guds Rige er nær. Thi leffue Rom. 8.
i effter Kiødet (vdi syndige Lyst
oc Gierninger) da skulle i dø:
Men dræbe i Kiødsens Giernin-
ger / formedelst Aanden / da skulle

i leffue. Thi huilcke Guds Aand driffuer/de ere Guds Børn/ som hand selff trøstelige loffuer/sigen-
Obenb. 21. dis: Huo som offueruinder/ hand skal arffue det altsammen/ oc ieg vil være hans GUD/oc hand skal være min Søn. Men de mistrøstige oc vantro/ oc grue-lige/ oc Mandrabere/ oc Skør-leffnere/oc Troldkarle/oc Affgu-diske/ oc alle Løgnere/ de ere icke Christo giffne/ de høre hannom icke til/deris Deel skal være i Pø-len/som brender met Jld oc suoff-uel/ Huilcken der er den anden Død. Huorfaare dem ligger macт paa/ som saadane ere/at de
Obenb. 2. betencke huor fra de ere faldne/ oc
1. pet. 2. bedre sig/oc holde dem fra Kiøde-lig Begiering/ som strider imod
Tit. 2. Siælen/oc leffue tuctelig/retfær-delig

delig oc gudelig/ i denne Verden/
Vaage oc bede / at de maa være Lucæ 21.
værdige til at vndfly alt det onde
som skee skal/oc at staa for Menniskens Søn.

TRøsten er denne/ at wi som føle oc fornemme en Liffactig Tro i
vort Hierte / som arbeider formedelst Kierlighed imod Gud oc vor Galat. 5.
Næste / saa at wi vende oss fra 1. Pet. 3.
Ont/oc giøre Gaat/oc hellige den
HERre Gud i vore Hierter/Wi
haffue it wryggeligt Vidnisbyrd/
at wi høre Christo til/oc ere hans
vdualde Folck / der skulle nyde
alt det gode / som hand her beder
oc begierer/paa vore vegne. Thi Rom. 8.
GVDS Aand giffuer vor
Aand Vidnisbyrd / at wi ere
Guds Børn.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

III. Huad Christus nu beder for dem / som saaledis tro paa hannom / eller giffuer dem til Testamente / det see wi aff hans Begiering / der hand siger:

Jeg vil / At de som du haffuer giffuit mig / de skulle oc vere hos mig.

SOm hand vilde saa megit sige: Dette er den rette Endelig Sag til min gantske Bøn / Offer oc Lydighed: Dette er min yderste Villie oc Testamente / At lige som ieg / naar Døden bliffuer ved mig opslugit til Seyer / Helffuedis Porte stormede / oc denne Verdens Første dømt / oc offueruunden / opfar til min Gud oc deris Gud / offuer alle Himle / at opfylde alle ting / oc anammis

1. Cor. 15. Hoseæ 13. Johan. 16. oc 20. Ephes. 4. 1. Tim. 3.

til

til Herlighed / Saa skulle ocsaa mine Tienere / saa mange som mig anamme / oc tro paa mit Naffn / naar de formedelst Troen / som er den Seyer der offuer- uinder Verden / haffuer faait offuerhaand offuer dette Liffs Elendighed oc Fiender / være der som ieg er / Det er i Himmelen / eller vdi min Faders Hus / huor der ere mange Bolige / oc nyde det euige Liff / ære oc Salighed. Johan. 12. oc 1. 1. Joh. 5. Johan. 14.

Dette er nu Christi Bøn oc Testamente / Vdi huilcken / som *Augustinus* siger / hand opreyser sine til saa stort it Haab / at der icke kand være nogit støre: Hører / siger hand / oc glæder eder i Haabet / for hues skyld mand icke skal haffue dette Liff kiært / men taale eller fordrage det / at i kunde være Tract. III.

Taalmodige vdi dette Liffs mod-
gang. Hører siger ieg/ oc giffuer
act paa/ huort hen vort Haab
opløfftis. Christus JEsus siger
det/ Guds enbaarne Søn/ som
er lige Euig met Faderen/ oc han-
nom lig/ Hand siger det/ huilcken
for vor skyld er bleffuen Menni-
ske/ men er dog icke bleffuen en
Løgnere/ lige som alle Menniske/
Hand siger det/ Veyen/ Liffuit oc
Sandhed siger det: Hører/ troer/
haaber oc attraar her effter:
Fader/ siger hand/ **Jeg vil/**
at de som du haffuer giff-
uit mig/ skulle oc vere hos
mig/ der som ieg er: At de
oc skulle nyde den euig ære.
Dog skulle wi mercke/ at det skeer

vdi

vdi wlige Maade/ at de nyde den euige ære oc rige met Christo. Thi hand skal Regnere som it Hoffuit oc en Herre/men de skulle regnere met hannom/ som Lemmer/ der ere Hoffuedit tilføyede. Dette samme er det *Paulus* skriffuer til Romerne/sigendis: Der som wi lide met hannom / da skulle wi oc regnere eller ærefulde giøris met hannom. Her skulle wi nu icke tuile / men wi skulle visselige beslutte / at denne Forjettelse hører ocsaa oss til / Huilcken wi skulle sætte imod all dette Liffs møde/ forhaanelse/vanære/oc alle slags Modgang oc Fare / paa det wi skulle holde det saa / at denne tids pinactighed/er icke den Herlighed værd/ som skal obenbaris i oss/thi som *August.* siger: Huad større ære

Rom. 8.

Rom. 8.

kand

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

kand den som er vdkaaren til Guds Barn / saa / end at hand skal være der / som Guds eniste Søn er? Icke hans Guddom liggiort / men hannom vdi Euighe-den tilføyet.

Men at deñe Trøst kand være oss diss vissere oc krafftigere / da er her met stor Actsomhed værdt at mercke / at GVds Søn icke allene beder oc begierer dette paa vore vegne: Men hand siger ocsaa / *Volo*, Jeg vil / Det er / at de endelig skulle dette naa oc bekomme. Thi dette Ord bruger hand *pro suo jure & imperio*, det er / Efter sin Rettighed / Mact oc Herredømme / at hand icke allene ynsker oss dette gode vdi sin Bøn / som it Menniske / oc en Meglere imellom GVD oc Menniske:

1. Tim. 2.

Men

Men hand ocsaa effter sin Guddommelige Rettighed/Almectighed oc Myndighed / som hand haffuer met Gud Fader vdi lige Majestat / Væsen oc Krafft / vil endelige vnde sine Børn det euige Liffs Herlighed.

Men huad dette Christi *Volo*, Jeg vil/formaar oc vdretter/giffuer Dauid tilkiende/der hand siger: Vor Gud i Himmelen gior alt huad hand vil. Som wi oc haffue Exempel i den Spedalske Mands Historie / som siger til Christum: HERre/ der som du vilt/ da kant du rense mig. Huormet hand bekiender/ at Christus haffuer saadant it Almectigt *Volo*, at hand kand giøre alt huad hand lyster / oc at der er intet ord Vmueligt for hannom. Det

Psalm. 115.

Matth. 8.

Lucæ 1.

stadfe-

stadfester oc bekreffter ocsaa *euentus*, Hendelsen oc Gierningen. Thi strax Christus suarer hannom/*Volo*, Jeg vil/vær Reen/saa bliffuer hand Reen. Saa kand fordi icke Dieffuelen / Døden / Helffuede/oc den gantske Verden met all hendis Vselhed/omstøde eller forhindre Christi *Volo*, eller denne hans Villie/ at hand vil at sine skulle være hos sig/ i euig hellighed vdi Himmerige.

Hans Villie fører sin *execution* oc Gierning met sig/der kand ingen mact det forhindre/ Som
Psalm. 33. Dauid siunger: All Verden frycter HERren/ oc alt det som boer paa Jorden / rædis for hannom. Thi som hand siger/saa skeer det/ som hand biuder / saa staar det der / HERREN giør Hedningenis

ningenis Raad til intet / oc for-
uender Folckenis Tancker: Men
HERRENS Raad bliff-
uer Euindelige / Hans Hiertis
Tancker stedse oc altid. Der-
saare skriffuer *Augustinus*: Den
giør CHRIstus til sin / som
hand giffuer det Euige Liff.
Dersaare / effterdi denne gode
Hyrde / haffuer loffuit aldelis
alle aff sine Faar / oc dette store
Hoffuit haffuer loffuit alle aff
sine Lemmer / denne Løn / At
huor hand er / der skulle ocsaa
wi være met hannom. Oc det
kand icke heller andet end skee /
det som den Almectige Søn sag-
de til sin Almectige Fader / At
hand vilde. Thi der er ocsaa den
HelligAand met / Som er met
dem lige Euig / oc lige GUD /

De

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

De haffue baade en Aand/ som er beggis deris Villies *Substantz* oc Enighed.

Saa bliffuer fordi denne sidste Christi Villie fast oc wrygge-lig/ Oc der som dit oc mit Hierte her end finder/ at det haffuer en suag oc ringe Tro/ oc aff sin egen Mact icke kand bliffue bestandig i Troen indtil enden/ Saa trøste wi oss dog/ at en suag oc ringe Tro oc Bøn/ haffuer ocsaa platz oc rum hos denne Allernaadigste HErre/ som oss met sin naaderige Villie haffuer saa vel be-
Esaiæ 42. tenckt oc forsickret/ oc loffuit at hand icke vil slet sønderbryde det knusede Rør/ eller vdslycke den rygendis Hør/ Men megit mere met sin Naade/ Aand oc Krafft/
Psalm. 115. formere oc stadfeste det som hand

t oss haffuer begynt/ for sit hellige Naffn skyld/ oc met sin Nact be- 1. pet. 1.
uare oss til Salidhed/ formedelst
Troen / Oc fuldkommelige bere- 1. pet. 5.
de/ styrcke oc bekreffte oss/ som lide
en liden tid.

For det sidste haffue wi oc aff denne Christi Bøn oc Testamente/ at hand siger: **Jeg vil/ at de som du haffuer giffuet mig/ skulle være der som ieg er**/ salig Trøst oc Lærdom/ imod alle Epicureiske Tancker oc tuiffuel / om vor Siælers stat oc vilkaar / huordan den skal være efter Døden/ oc om den sted som de skulle komme til. Saa at wi icke tørre klage oc væne oss/ oc sige met de Wgudelige oc fortuilede Menniske oc Epicureer:

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Jeg leffuer/men veed icke huor lenge/
Jeg døer / men veed ey naar Døden
vil trenge/
Jeg far bort/ oc veed aldrig huort/
At ieg er Glad / mig vundrer ſtort.

Wi tørre ey heller befrycte oſſ/ for Papiſternis opdictede oc løgnactige *purgatorium* oc Skerſild/ thi her ſiger Chriſtus / ſom er Veyen/ Liffuit oc ſandhed / vden huilcken ingen kom̃er til Faderen/oc ſalighed/at wi ſkulle vere der ſom hand er/det er i Him̃elen/ſom wi bekiende i vor Trois Artickle / At hand er did opfaren/oc ſider hos Guds Almectigſtis høyre Haand. Thi effter at hand haffde giort vore Synders renſelſe / formedelſt ſig ſelff/da ſætte hand ſig hos Mayeſtatens høyre Haand i det høye. Deñe ſted haffuer atſkillige naffn i Skrifften/ *Paulus* kalder hañom

Johan. 14.

Hebr. 1.

den

den tredie Himmel oc Paradis/ huort hand siger sig at haffue verit vndryct. 2. Cor. 12.
Christus kalder hannom oc Paradis / der hand siger til Røffueren: I dag skalt du vere met mig i Paradis. Luc. 23.
Johannes kalder hannom lige saa / i sin Obenbaring / Guds Paradis. Obenb. 2.
Thi met dette Ord / seer Skrifften til den deylige oc vellystige Haffue oc Vrtegaard / Eden / oc det Jordiske Paradis / I huilcken Gud haffde sæt Adam / før end hand syndede / huilcken oc haffuer verit en Figur oc Mercketegen / til det euige Rige / Ro oc huile / som den anden Adam / vor HErre Christus indfører oss vdi / i det hand gior oss duelige til Helgens arffuedeel i Liusit / oc frelste oss aff mørckens Vfrighed. I Bijsheds bog 1. Mose 2. Coloss. 1.

kaldis denne sted HERRENS
Visd. 3. Haand. Thi der staar / At de
Retfærdigis Siæle ere i HER-
rens Haand / huor ingen Pine
dem kand røre. Christus hos Lu-
Lucæ 16. cam / næffner hannom oc Abra-
hams Skiød / huort hen Lazeri
Siæl aff Guds Engle er henført.
Men der er ingen tuiffl paa /
at der jo ved alle disse / oc andre
saadanne Naffne / forstaais den
sted / som Christus kalder sin Fa-
Johan. 14. ders Hus / sigendis: I min Fa-
ders Hus ere mange Bolige /
huilcken er vden for denne Ver-
Ephes. 4. den / offuer alle Himle / huort hen
Christus er opfaren / at opfylde
alting / som Apostelen skriffuer /
Esaiæ 66. huor Guds Majestatis oc Her-
ligheds Throne oc Stoel / oc den
Christne Kirckis euige Rolighed
oc

oc Liſe er beredt/ ſom *Paulus* giffuer tilkiende/der hand ſiger: Det er ret hos Gud/ at betale dem bedrøffuelſe/ſom legge eder bedrøffuelſe paa: Men eder ſom lide bedrøffuelſe vdi Rolighed met oſſ/ naar den HErre JEſus bliffuer nu obenbarit aff Himmelen/ ꝛc. 2. Theſ. 1.

Jtem Eſaias/ der hand lærer/at der ſkal være ny Maanet effter ny Maanet / oc Sabbath effter Sabbath/ eller huile Dag effter huile Dag. Eſaiæ 66.

Videre ſkal ingen randſage eller fritte om denne ſted/ effterdi Skrifften haffuer intet mere obenbaret oſſ der om.

Men wi ſkulle aldelis intet tuile/at baade vore/ oc alle deris Siæle / ſom tro paa JEſum Chriſtum / oc giøre en ſand Poenitentze/ naar de aff Legomet vd-

fare/bliffue jo anammede til den-
Johan. 17. ne sted / som Christus her beder/
Lucæ 23. oc hand haffuer loffuit Røffue-
Apost. ren paa Kaarsit/Oc S. Stephan
Giern. 7. haffuer seet Himmelen aaben/oc
Guds Herlighed/oc Menniskens
Søn staa hos GUds høyre
Haand/oc haffuer bedit/oc sagt:
HERRE JEsu/anamme min
Philip. 1. Aand / Oc *Paulus* ocsaa haffuer
begierit at forløsis/ oc være hos
Christum. Som oc Salomon
Prædt. 12. trøstelig lærer: Legomit / siger
hand/bliffuer til Jord igien/ som
det er taget aff/men Siælen kom-
Obenb. 14. mer til Gud/som hende gaff/Der
skulle de huile aff deris Arbeide/
i euig Fryd / met GUds Loff oc
Esaiæ 26. Tacksigelse/lige som Legomit/i si-
ne Soffkammer / indtil HErren
1. Thes. 4. skal selff komme ned aff Himme-
len/

len/met it ſtort Anſkrig/oc offuer
Engels Røſt/oc met Guds Ba-
ſune/ oc lade denne Røſt klinge:
Vaager op oc loffuer/i ſom ligge Eſaiæ 26.
vnder Jordens Støff. Thi da 1. Theſ. 4.
ſkulle de Døde i Chriſto opſtaa/
oc da ſkal Siæl oc Legome ſamlis
igien/oc ryckis bort i Skyerne/
imod HErren i Lufften/ oc ſiden
ſkulle wi altid bliffue hos HER-
ren. Saa trøſter eder nu met diſſe
ord iblant huer andre/oc omuen-
der de Epicureers wgudelige Rim
ſom tilforn er indførde/Lige ſom
ſalig Doctor Luther haffuer for-
uent dem/i denne Mening.

Jeg leffuer/men veed icke huor lenge/
Jeg døer/men veed ey naar Døden
vil trenge/
Jeg far bort/oc veed/Gud ſkee Loff/
vel huort/
At ieg er ſorgfuld/mig vundrer ſtort.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

IIII. Nu følger fremdelis det fierde oc sidste/ i denne Part/ som er/ Huad gaat Guds Børn haffue at foruente/ hos den HERRE Christum/ Det lærer voris Testament Magere oc Frelsere met sin egen Mund/ der hand siger: **At de skulle see min Herlighed / som du haffuer giffuit mig.**

Det er saa megit sagt: Derfaare vil ieg / at de som tro paa mig/ skulle være hos mig / oc haffue
Philip. 3. euig Samfund / Omgengelse oc Borgerskaff met mig i Himmelen / at de skulle selff euindelige frydis oc prydis der aff / at de see den store Glori / Ære oc Herlighed/ til huilcken du/ effter min store Ydmyghed oc Fornedrelse/ at

ieg

ieg haffuer vært dig Lydig indtil
Døden / Ja indtil Døden paa Philip. 2.
Kaarsit / haffuer ophøyet mig /
der ieg opfoer langt offuer alle Ephes. 4.
Himle / oc du sætte mig hos din Ephes. 1.
høyre Haand i Himmelen / langt
offuer alle Førstedømme / Vold /
Mact / Herredømme / oc alt det
som kand næffnis / icke alleniste i
denne Verden / men ocsaa i den
tilkommende: Oc lagde alting
vnder mine Føder / oc sætte mig
til Menighedens Hoffuit offuer
alting: Saa at du haffuer giff- Philip. 2.
uit mig it Naffn / som er offuer
alle Naffn / at i Jesu Naffn / skul-
le alle deris Knæ / som ere i Him-
melen / oc paa Jorden / oc vnder
Jorden / bøye sig / oc alle Tunger
skulle bekiende / at ieg JESVS
Christus er en HERre til Gud

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Esaiæ 35. oc 43. Faders ære/Paa det at naar mine Igenløste / de ieg haffuer frelst oc kaldit ved deris Naffn/nu saa-
Esaiæ 25. dant see / At Graaden da skal affstrygis fra alle deris Ansicter/ oc deris Forsmædelse skal bortta-
Obenb. 21. gis i alle Land/ oc Døden skal ey mere være / Icke heller Sorg/oc ey Skrig/oc icke heller pine/Men
Esaiæ 35. de skulle komme til det Himmelske Zion/met Glædskaff/oc euig glæde skal være offuer deris Hoffuit/ Oc de skulle faa Glæde oc Fryd/
Johan. 16. oc der skal ingen tage deris Glæde fra dennom.

Her aff see wi nu/huad gaat Guds Børn haffue at foruente/ vdi det Himmelske Væsen / hos den HERre JEsum / som er/ At de skulle see hans Majestat oc Herlighed / oc selff der hos frydis

oc

oc prydis met euig Liff/ Glori oc Ære / Saa at all Pine oc Suck skulle fly bort fra dennom. Esaiæ 35.

Men her skulle wi nu met tacknemmelige oc troende Hierter betencke / oc grandgiffuelig mercke/At vor HERre Christus haffuer forhuerffuit / oc skencker sine Børn / trende slags Ære oc Herlighed: Som er/ først/ *Gloria adoptionis*, Vdkaarelsens Ære/ At de ere vdualde til Guds Børn. Dernest/ *Gloria inhabitationis*, Indwaanelsens Ære / At Gud boer i dem/ som i sit Tempel. Den tredie *Gloria vitæ æternæ*, det euige Liffs Ære / Om huilcken vor HERre Christus besynderlig tal i denne sted/ endog de tuende første slags Herlighed/ere lige som en beredelse/ Ja en nødactig oc krafftig sag/ til den sidste. Vdkaa-

Guds Børns ære trende slags.

I.

II.

III.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

I. Vdkaarelsens Ære / er / At Gud haffuer vdualdt oss / som Paulus siger: Før end Verdens grundvold bleff lagt / At wi skulle være Hellige oc Wstraffelige for hannom i Kierlighed / Oc at hand haffuer forordnet oss til Børnens Vdkaarelse / formedelst JEsum Christum / at saa mange som hannom anamme / det ere de som tro paa hans Naffn / skulle begaffuis met denne Herlighed / at de skulle bliffue Guds Børn oc Arffuinge / effter hans Villies behagelighed / hans hellige Naade til Loff / formedelst huilcken hand giorde oss behagelige i sin elskelige. Huad denne Herlighed er wbegribelig stor / at en arm Synder / som aff Naturen er Vredens Barn / ved Troen paa Christum bliffuer

Ephes. 1.

Johan. 1.

Rom. 8.

Ephes. 1.

Ephes. 2.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

bliffuer vdi hannom/oc for hans skyld / icke nogen Keyseris eller Kongis Barn / men Guds vdualde oc elskelige Søn / som er en 1. Tim. 6.
HERre offuer alle Herrer / en Konge offuer alle Konger / som allene haffuer Wdødelighed / oc boer i saadant it Lius / som ingen kand tilkomme / det kand icke noget Creatur nocksom betencke.
Thi ere wi Børn / saa ere wi oc Rom. 8.
Arffuinge / det er Guds Arffuinge / oc Christi Metarffuinge / om wi ellers lide met hannom / paa det at wi skulle ophøyes met hannom til Herlighed.

Jnduaanelsens Ære / er / At II.
de som frycte Gud / bliffue Guds velbehagelige Tempel oc Bolige / vdi huilcke / Faderen / Sønnen / oc den HelligAand / haffuer deris

Vaaning /

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Vaaning/saa at de raade/regie-
re/ igenføde / helliggiøre / hielpe/
styrcke/trøste oc velsigne dennom/
Ephes. 2. at de som vaare døde i Synden/
bliffue leffuendis i Christo/oc op-
ueckis met hannom/oc sættis met
hannom i det Himmelske væsen/i
Christo JEsu/oc beskermis imod
Dieffuelen/ Døden/ Helffuede/
oc alt ont. Om denne Ære oc her-
lighed/taler vor HErre Christus
Johan. 14. sigendis: Huo mig elsker / hand
holder mine Ord / oc min Fader
skal elske hannom / oc wi skulle
komme til hannom/ oc giøre Bo-
Johan. 17. lig hos hannom. Item/ ieg gaff
dem den Herlighed/ som du haff-
uer giffuet mig / at de skulle være
it / lige som wi ere it: Jeg i dem/
1. Cor. 3. oc du i mig. *Paulus* skriffuer oc-
saa her om: Vide i icke / at i ere
Guds

GVds Tempel / oc Guds Aand boer i eder? Jtem / vide i icke / at eders Legome / er den Hellig-Aands Tempel / som er i eder / huilcken i haffue aff GVD / oc i høre eder icke selff til / i thi ere dyre kiøbte. 1. Cor. 6.

Denne Ære er ocsaa offuermaade Stor / Herlig oc Nyttig. Thi effterdi at Gud hand er Liussens Fader / fra huilcken alle gode Gaffuer / oc alle fuldkomne Gaffuer komme offuen ned. Oc HERREN er Naadig oc Barmhiertig / Taalmodig / oc megit Miskundelig: Ja effterdi HERREN er god mod alle / Oc hans Miskundhed / offuer alle hans Gierninger / Da er der ingen Tuiffuel paa / At Jacob 1. pſal. 103. pſal. 145.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

At hand jo offuerflødelig oc naa-
delig vdgyder sin Godheds lig-
gende Fæ/ Skenck oc Gaffue off-
uer oss / vdi hues Hierte hand
Æphes. 3. boer/formedelst Troen. At hand
skal giffue oss Krafft / effter sin
Herligheds rigdom / at wi kunde
bliffue Stercke formedelst hans
Aand / i det induaartis Menni-
1. pet. 1. ske / Oc formedelst hans Mact
bliffue beuaret / som en Øyesteen
psalm. 17. i Øyet/ Oc beskermet vnder hans
Syrach 17. Vingers Skygge / Lige som en
Signete Ring/ for de wgudelige
psalm. 17. som oss forstyrre / for vore Fien-
der / som staa effter vor Siæl /
Tit. 3. trint omkring. Wi skulle ocsaa
formedelst hans Naade / bliffue
Retfærdige/ oc Arffuinge til det
euige Liff/effter Haabet/ det er jo
visselige sant. Saa kunde der-
faare

faare alle Trohiertige Christne/ met *Paulo*, mit vdi deris allerhaardiste Nød oc Død/*triumphere* oc sige: Er Gud met oss/ huo kand være imod oss? HERren er min Hielpere/oc ieg vil icke frycte mig/ Huad skulde it Menniske giøre mig? Rom. 8. Hebr. 13.

III. Det euige Liffs Ære/ Om huilcken vor HErre Christus besynderlig taler i denne sted/den er endnu større/ Thi der skal det ord fuldkommis/ som staar skreffuit: Døden er opslugen i Seyer/ Død/huor er din Braad? Helffuede/ huor er din Seyer? Men Dødens Braad er Synden/ oc Lowen er Syndens krafft/ Men Gud være Tack/som gaff oss Seyer/ formedelst vor HERre JEsum Christum/ Der skal dette 1. Cor. 15.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Forkrenckelige/ føris i det Wforkrenckelige/ oc dette Dødelige skal
1. Cor. 15. føris i det Wdødelige. Thi Legomet som her bliffuer saait i raadnelse/ det skal opstaa vden raadnelse: Det bliffuer saait i Vanære/ men det skal opstaa i Herlighed/ Det bliffuer saait i Skrøbelighed/ det skal opstaa i Krafft/ Det bliffuer saait it Naturligt Legome/ oc skal opstaa it Aandeligt Legome/ som skal være vor
Philip. 3. HErris JEsu Christi ærefuld
Matth. 13. Legome ligt/ Oc de Retfærdige skulle skinne lige som Solen i de-
Obenb. 17. ris Faders Rige/ Oc de som haffue toet deris Klæder/ oc haffue giort deris Klæder klare i Lammens Blod/ de skulle være for Guds Stoel/ oc tiene hannom Dag oc Nat i hans Tempel. Oc den

den som sider paa Stolen/ skal
boe offuer dem. De skulle icke
mere hungre eller tørste / der skal
oc icke Solen falde paa dem/ el-
ler anden Hede. (Det er/ dem skal
ingen Pine / Sorg/ Vармod el-
ler Wlycke vederfaris.) Thi det
Lam (CHRISTUS)
mit i Stolen / skal føde dem/ oc
lede dem til de Leffuende Vand-
kilder/ Oc GUD skal afftoe all Obenb. 22.
Graaden aff deris Øyen / Der
bliffuer oc ingen Forbandelse
mere / Men de skulle see hans
Ansict / Oc hans Naffn skal
være i deris Pande / Oc der
skal ingen Nat være / oc ey gi-
ris Lius behoff / eller Solens
Skin / Thi GUD HER-
REN skal opliuse dem / Oc
de skulde regnere fra Euighed/

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

1. Cor. 15. oc til Euighed/ oc Gud skal være alting vdi alle. Kaartelig sagt/ Guds Børns Ære oc Salighed/ skal være i det euige Liff/ saa offuerflødig oc stor/ At intet Øye haffuer seet saadant/ intet Øre haffuer hørt/ oc det er icke kommet vdi nogit Menniskis Hierte/ som Gud haffuer beredt dennom som hannom elske. Saa at *Bernhardus* haffuer met sandhed sagt/ At denne Glæde er saa stor/ at den icke kand maalis/ saa mangfoldig/ at den icke kand tellis/ saa kaastelig/ at den icke kand vorderis/ saa offuerflødig/ at den icke kand endis. Men Guds Børn/ som Esaias siger/ skulle glæde dennom euindelige/ oc fryde dennom offuer det som Gud skaber. Huorfaare Christus oc haffuer sagt/

Esaiæ 64. oc 1. Cor. 2.

Esaiæ 65.

sagt/At ingen skal tage deris glæ- Johan. 16.
de fra dennom.

Denne euige Liffs Ære oc Glæde / kalde de hellige Apostle/ Retfærdighedsens Krone/ Item/ 2. Tim. 4. Liffsens Krone / Huilcken wi icke kunde see i denne Verden/ men wi Jacob 1. oc Obenb. 2. forvente oc forbie den allene vdi Haabet. Thi wi ere vel allerede GVds Børn / siger Johannes/ 1. Joh. 3. men det er icke endnu obenbarit/ huad wi skulle bliffue. Oc wi ere Rom. 8. vel salige / dog i Haabet allene/ Men wi vide/ at naar som Christus bliffuer obenbarit / da skulle 1. Joh. 3. wi være hannom lige/ thi wi skulle see hannom / lige som hand er. Oc det som wi nu see igiennom 1. Cor. 13. en Spegel / i it mørckt Ord/ det skulle wi da see Ansict fra Ansict/ naar det fuldkomne kommer

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

oc det wfuldkomne afflader: Oc
Rom. 8. Guds Børns herlige Frijhed bliffuer obenbarit / effter huilcken alle Creatur / met oss forlengis / met saadan Banghed / som en Quinde forsøger i Fødsels nød.

Saa skulle wi derfaare / mine Elskelige / icke lade den hede / det er / den Modgang oc Drøffuelse / som oss tilslaais oc vederfaris /
1. Pet. 4. at wi skulle prøffuis / gjøre oss Fremmede / lige som oss skede noget vnderligt: Wi skulle icke for-
Hebr. 12. acte HERRens Straff / oc mistrøste / naar som wi straffis aff hannom / men megit heller glæde
Lucæ 10. oss der aff / at voris Naffn de ere
1. Pet. 4. skreffne i Himmelen: Oc at wi lide met Christo / paa det wi oc skulle haffue Glæde oc Fryd / vdi hans Herligheds Obenbarelsis

tid /

tid/oc begaffuis met Retfærdigheds Krone / som er bortlagt til oss/huilcken den retfærdige Dommere skal giffue oss paa den dag/ paa huilcken alting skal igien skickis. 2. Tim. 4. Apost. Giern. 3.

Saa trøster eder nu met disse Ord/iblant huer andre / naar i forsøge vdi Kaarsens oc Fristelsens tid / at det er sant/ som Job siger: At Menniſket født aff en Quinde / leffuer en stackit Tid/ oc er fuldt aff Wro oc Elendighed/ Eller oc naar GVD spiser eder met Grædeligt Brød / oc skencker eder met store maader fulde aff Taare. Thi da kunde i sige Trøstelige met *Paulo*: Jeg holder det saa/at denne tids Pinactighed / er icke den Herlighed værd / som skal obenbaris i oss. 1. Thess. 4. Job. 14. Psalm. 80. Rom. 8.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Thi det er jo visselig sant / dø wi
2. Tim. 2. met / da skulle wi leffue met: Lide
wi met / da skulle wi oc regnere
met Christo / oc leffue euindelig
Phil. 3. met hannom. Thi HERREN
er vor Løn / oc den Høyeste sørger
for oss. Derfaare skulle wi faa
it herligt Rige / oc en deylig Kro-
ne aff HERRens Haand / vdi
Phil. 3. huilcken de Retfærdigis Siæle
skulle være / saa at ingen Pine skal
dem røre. Dette maa nu være
nock / om den første Part / som er
om Christi Bøn / oc hans yderste
Villie oc Testamente.

Om den Anden Part.

NV ville wi i GVds
naffn / tage oss den Anden
Part faare / oc høre huad sager /
skiel /

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

skiel/ grund oc Argument/ Guds Søn bruger / til at stadfeste oc belegge sin Bøn met / At hans Himmelske Fader hannom bønhøre skal: Dog icke for GVds skyld / som tilforn er sagt: Men for deris skyld/ som stode omkring hannom/ oc for vor skyld/ som det skulle høre oc læse/ at wi skulle tro/ at Gud vdsende hannom / Oc at hand visselige vil giffue oss det euige Liff / Oc huad andit hand haffuer bedet/ paa vore vegne. Johan. 11

Nu fremsætter vor Frelsermand her tuende Sager oc Argumenter/ til sin Bøns stadfestelse/ at den skal gielde diss mere.

Den første tager hand/ aff den euige Kierlighed / met huilcken Gud elskte hannom/ før end Verden bleff skabt. I.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

II. Den anden tagis der aff / at de Gudfryctige kiende Gud / oc tro paa hannom / huilckit de wgudelige icke giøre.

I, Thi du elskte mig / før end Verden bleff grundfest.

Dette er den første Sag / som Christus stadfester sin Bøn met / huilcken er saa victig / at intet Creature kand det begrunde oc begribe / effterdi det icke forstaar / huor stor oc wsigelig den euige Kierlighed er / met huilcken Faderen aff Euighed elsker Sønnen / som er it met hannom / vdi Guddommens væsen: Men Troen fornemmer en offuermaade suar Trøst her aff / Besluttendis / at Gud visselige vider sin Enbaarne oc

Johan. 5.

ne öc elskelige Søn / den Bøn/
som hand haffuer giort for oss.
Thi CHristi Mening er / som
hand vilde sige: Derfaare er det
tilbørligt/O Fader/at du bønhø- Johan. 17.
rer mig/ i dette/ som ieg beder for
dem / huilcke formedelst Ordet/
tro paa mig / som er/ at de skulle
vare der som ieg er / oc see den
Herlighed / som du haffuer giff-
uit mig. Thi ieg er den/om huil-
cken du haffuer ladet høre denne
Røst: Denne er min elskelige Matth. 3.
Søn/ i huilcken mig er Velbeha- oc 17.
geligt: Oc du aff Euighed/før end Ephes. 1.
Verdens Grunduold bleff lagt/ Hebr. 1.
haffuer elsket mig / som din Her-
ligheds Skin/oc dit Væsens rette
vdtryckte Billede / met saadan
brendende oc fuldkommen Kier-
lighed/som ingen Engel/ oc intet
Menniske

Menniske kand forstaa: Oc for-
di at den som hiertelig oc fuld-
kommelig elsker en anden/ hand
kand icke andit/ end hand met al-
lerstørste Villie oc Lyst / jo skal
giøre det som hand veed den kiert
at være/ som hand inderlig elsker/
oc aff huilcken hand fornemmer
sig paa det høyeste oc fuldkomme-
Ordspr. 8. ligste at elskis igien. Nu er min
Lyst hos Menniskens Børn/ som
Johan. 15. ieg giør Forbøn faare / Oc lige
som du min Fader elsker mig/ saa
Johan. 10. elsker ieg oc dem/ At ieg lader mit
Galat. 1. Liff for mine Faar / Oc giffuer
mig selff for deris Synder/ at ieg
vil frelse dem / fra den neruæren-
dis onde Verden/ effter Guds vil-
Galat. 4. lie: Oc at de skulle faa Børne-
nis Bdkaarelse / oc vorde Guds
Børn oc Arffuinge. Derfaare
er

er det icke mueligt andet / end at du Fader skalt jo giffue dem det euige Liff / Ære oc Salighed / som ieg paa deris vegne begierer.

Lader oss nu mine Venner / dette Christi Argument / i Troen met huer andre / flittelig øffuer- Matth. iii.
ueye / saa skulle wi finde Trøst oc Huile for vore Siæle der aff. Thi huor beder en Søn Faderen i- Lucæ ii.
blant oss om Brød / at hand biu- der hannom en Steen derfaare? Oc der som hand beder hannom om en Fisk / at hand biuder han- nom en Hugorm for Fisken? El- ler der som hand beder hannom om it Æg / at hand biuder han- nom en Scorpion derfaare? Eff- terdi at wi da som ere onde / icke allene kunde giffue vore Børn gode Gaffuer / men haffue dem

oc saa

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

ocsaa kiære / at wi icke kunde for-
necte dem / det som gaat er / naar
de inderlige oc idelige oss der om
bede oc formane / Huad skulle wi
da tencke om Gud? Skulde hand
fornecte sin Hierte Allerkieriste
Søn noget? Skulde hand icke
giffue oss det euige Liff / oc alt
gaat / for hans fortieniste oc For-
bøn skyld? Jo visselige. Thi der
Rom. 8. som hand icke sparede sin egen
Søn / men gaff hannom der hen
for oss alle / Hui skulde hand icke
giffue oss ocsaa alting met han-
nom? Huo vil skylde Guds vd-
ualde? Gud er her / som giør
Retfærdig. Huo vil fordømme?
CHRIstus er her som er død /
huilcken som oc er hos GVds
høyre Haand / oc traader frem
for oss.

Wi

Wi haffue ocsaa i disse Ord
it krafftigt oc wryggeligt Argu-
ment/imod alle Kættere oc Suer-
mere/der necte JEsu Christi eui-
ge Guddom. Thi der som Gud
Fader elskte sin Søn/ før end
Verden bleff grundfest/ som her
klarligen sigis/ Da haffuer jo
Sønnen værit til/ før end Ver-
den bleff skabt? Haffuer hand nu
værit før end Verden bleff skabt/
da er hand jo intet Creatur/ men
hand er/ som Moses siunger/
GUD fra euighed oc til euig- Psalm. 90.
hed/ før end Biergene bleffue/
oc Jorden/ oc Verden bleffue
skabte. Ja Apostelen vidner/
At Gud formedelst hañom gior- Hebr. 11.
de Verden/ oc at hand bær eller
opholder alle ting/met sit Kraff-
tige Ord/ Aff dette Fundament
beuiser

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

beuiser Johannes Euangeliſt / JEſum Mariæ Søn / at være
Johan. 1. en ſand euig Gud: I Begyndelſen / ſiger hand (det er / før Verdens oc Creaturenis Skabelſe / Om huilcken Moſes ſaaledis
1. Moſe 1. ſkriffuer: I Begyndelſen ſkabte Gud Himmelen oc Jorden /) Ordet vaar Guds Søn / oc Ordet vaar hos Gud / oc Ordet vaar Gud / det vaar i begyndelſen hos Gud. Alle ting ere giorde ved det / oc vden det er intet giort / huad ſom giort er.

Huor vdi Chriſti ſande Kundſkaff ſtaar.

Saa haffue wi nu her aff at hente en ſand oc ſaliggiørende Kundſkaff / om vor Frelſere JEſu Chriſto / ſom er først / At hand
Rom. 9. met Faderen / oc den hellig Aand / er en Euig oc Almectig Gud / offuer alting / loffuit i Euighed / ſom Prophe-

Propheten trøstelig lærer: Fryct dig icke / thi den som dig haffuer skabt / hand er din Mand / HErre Zebaoth kaldis hans Naffn / oc din Igenløsere / den hellige i Israel / som kaldis GUD offuer all Verden.

Dernæst / at hand er it sand Naturligt Menniske / deelactige vdi Kiød oc Blod / oss sine Brødre lig i alting / dog vden Synd. Som wi der aff kunde mercke / at hand staar her Legomlig oc siunlig for sine Disciple / Oc met opløffte Øyen til Himmelen / liudelig met klar Røst / Beder denne trøstelig Bøn / i deris neruærelse oc paahørelse. Huor aff hans Mandoms Naturis Sandhed / skinbarlig beuisis / oc at hand icke er nogen Aand. Thi en Aand

Hebr. 2. oc 5.

Joham. 17.

Lucæ 24.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

haffuer icke Kiød oc Been/ som hand haffuer.

For det Tredie/ effterdi hand taler om sig/ som er en ensstig Person/ oc icke som om flere/ sigendis: Du elskte mig/ oc icke/ du elskte oss. Da vil hand der met lære/ at hand er ickun en Person/ eller en Christus. Thi hand saa underlig haffuer anammet den Menniskelig Natur/ til sin Guddommelige Persons Enighed: At endog/ hand/ som *Athanasius* i sin Trois Bekiendelse siger/ er Gud oc Menniske/ Saa er hand dog icke tuende/ men en Christus/ lige som Siæl oc Legome ere it Menniske. Derfaare kalder Esaias hannom Emanuel/ det er/ Esaiæ 7. Gud met oss/ fordi at den gantske Guddommelighedz fuldkom- Coloss. 2. melig-

melighed boer i hannom Legom-
lige.

For det Fierde/ see wi oc aff hans Bøn / huad hans Embede er/som er/At hand er en euig ypperste Præst/effter Melchisedechs skick/ til at forlige Folckens Synder/Oc at forskaffe oc giffue dem euig Glæde oc Herlighed i Guds Rige. Thi Christus er kommen/ at hand skal være den ypperste Præst / offuer det tilkommende Gode / oc indgaa formedelst sit egit Blod/ en gang i det Hellige/ oc finde euig Forløsning: Oc frelse sit Folck aff alle deris Synder: Oc siden indgaa vdi Himmelen selff / at nu obenbaris for GVDS Ansict / eller giøre Bøn for oss.

Psal. 110. Hebr. 2. Hebr. 9. Matth. 1. Hebr. 9.

II.

Den anden Sag Christus

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

stadfester oc bekreffter sin Bøn
met/ saaregiffuis i disse Ord:
Retfærdige Fader/ Verden
kiender dig icke/ Men ieg
kiender dig/ oc disse kien-
de/ at du vdsende mig.
Det er/ Du est min Fader/
aff din Guddommelige Natur/
oc aff Naade/ formedelst Vdkaa-
relsen/ alle deris Fader som tro
Psalm. 7. oc 5. paa mig/ Du est oc Retfærdig/
baade som en Dommere/ oc en
Gud/ som daglige truer/ oc hader
Rom. 4. alle som ilde giøre: Oc som en
mild Gud oc Fader/ som giør den
Vgudelige Retfærdig/ der troer
2. pet. 2. paa dig/ oc veed at hielpe oc frelse
de Gudelige/ aff Fristelse/ oc fra
Lucæ 1. alle deris Haand/ som dem hade:
2. pet. 2. Oc at beuare de Vretfærdige til
Domme-

Dommedag/at pine. Derfaare Johan. 17.
beder ieg icke for Verden / det er/
de Wgudelige / som icke kiender
dig/ oc icke tro paa dig/ men skicke
deris Hierte som en Demant/ at Zachar. 7.
de icke skulle høre Lowen / oc Or-
dene / som du HERre Zebaoth
sende dem i din Aand? Oc rose Psalm. 10.
sig/ aff deris Siæls begiering/ oc
laste HERren: Oc acte i alle
deris Tancker / at der er ingen
Gud: Oc de bliffue icke heller an- Psalm. 55.
derledis/ oc frycte icke Gud. Men
ieg beder for dem/ som du haffuer Johan. 17.
giffuit mig / huilcke ieg gaff de
Ord/ som du haffuer giffuit mig/
oc de anammede dem: Oc der-
faare/ lige som ieg kiender dig vdi
din Guddommelige Villie oc væ-
sen / saa kiende oc de sandelige/ Johan. 17.
dig allene en sand Gud/ oc mig/

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

den du vdsende / JEsum at være
Christum / oc tro / at du vdsende
. Tim. 1. mig til Verden / at giøre Synde-
Galat. 5. re salig: Oc kaarsfeste deris Kiød
met Lyst oc Begiering / men van-
dre i Aanden oc gode Gierninger. Derfaare er det tilbørligt / at du som en Retfærdig Gud oc Dommere / lader den Vgudelige oc Vantro Verden fare / som icke vil bedre sig: Men effter min Bøn / som en naadig oc retfærdig Fader / hielper / beskermer / oc giffuer disse det euige Liff / at de maa vden Affladelse / see oc nyde den Herlighed / som du haffuer giffuit mig / oc prise dit Naffn i all euighed.

Dette er nu Christi Mening: Men at wi kunde haffue diss større Nytte oc Gaffn / aff

dette

dette Christi Argument/ da skulde wi anſee try Stycke / ſom ere/ De ære Titeler / ſom hand giffuer Gud. I, Hans Klagemaal offuer Verden oc de Wgudelige. II. Guds Børns *Commendation*, Loff/ oc Rois / ſom hand her faare giffuer. III.

Huad det første anlanger/ da giffuer hand Gud tuende ære Titeler: Den ene er/at hand kalder hannom **Fader**/ Om huilcken wi haffue talet i den første Part/ſaa at det icke giøris behoff denne gang / Tiden videre der met at forlenge. I. Den anden er/at hand kalder hannom **Rekfærdig** / Huilcken icke allene bequemmer hannom / paa ſin Guddommelige Naturis vegne/

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

huilcken er Retfærdighed selff: Men ocsaa paa hans Gierninger vegne. Thi Gud/som Moses skriffuer/ er Trofast/ oc foruden all Ondskaff/ Hand er Retfærdig oc From/ hans Gierninger ere wstraffelige. Thi alt det hand giør/ det er Ræt / Oc Dauid bekiender/ HERRE/ du est Retfærdig / oc dine Domme ere Retuise. Som oc Asarias i sin Bøn/ giffuer hannom denne ære sigendis: Loffuit være du HErre / vore Fædris GVD / oc dit Naffn skal prisis oc æris Euindelige. Thi du est Retfærdig/ i alt det som du haffuer giort/ Oc alle dine Gierninger ere retskaffen/ Oc huad som du giør/ det er Ræt/ oc alle dine Domme ere wstraffelige. Saa priser fordi Christus sin

2 Mose 32.

Psal. 119.

Dan. 3.

sin Fader met denne Titel/ paa
det/at de Retfærdige oc Fromme
skulle haffue Trøst der aff/ men
Verden/ oc de Vgudelige/ At-
uarsel.

Først vil hand/at hine/ aff
Guds Retfærdighed/skulle haff- Rom. 15.
ue Haab/ formedelst Taalmo-
dighed/oc Skrifftens Trøst/i all
deris Sorg/ Gienuordighed oc
Fristelse-Thi effterdi Gud er Ret-
færdig/ saa følger det effter/ at
hand er ocsaa Sandru/(thi Ret-
færdighed kand icke være vden
Sandruhed) i alle sine Forjettel-
se/Oc hand derfaare visselige vil
holde det som hand loffuer hos
Jeremiam/ oc andensted: De Jerem. 31.
skulde kiende mig/ baade smaa oc
store/siger HERren/ Thi ieg vil
forlade dennom deris Ondskaff/

oc aldrig mere komme deris synder thu. Hand vil oc see ned aff
Psal. 102. sin hellige Høyhed / oc ned aff Himmelen paa Jorden / at hand skal høre Fangers Suck / oc løse Dødsens Børn. Saa / at endog den Retfærdige maa megit lide /
Psalm. 34. hielper HErren hannom dog aff alt det / fordi det vaar mod Guds Retfærdighed / om hand skulde /
4. Mose 23. enten i disse / eller i andre sine Forjettelser / loffue noget / oc icke holde det / sige noget / oc icke giøre det. I denne mening bruger S. Hans GUDS Retfærdigheds Titel /
1. Joh. 1. sigendis: Der som wi bekiende vore Synder / Da er hand Trofast / at hand forlader oss Synden / oc giør oss Reene aff all vor wdygd.
Watth. 5. Guds Børn / som lide Forfølgel-

følgelse for Retfærdigheds skyld/ haffue oc Husualelse aff denne Titel/ Ch Hristus her giffuer sin Fader. Thi effterdi hand er Retfærdig/ da maa de være visse paa/ at hand skal redde sine Vdualde/ som raabe til hannom Dag oc Nat/ endog hand haffuer Taalmodighed der offuer. Oc heffne sine Tieneris Siæle/ Naar hand effter sit Ord/ huæsser sit Suerd/ som en Liumild/ oc hans Haand begynder at straffe. Thi da vil hand heffne sig paa sine Fiender/ oc betale dem/ som sig hade: Oc foruende sin Tieneris Graad/ til en Dantz/ Affdrage deris Sæck/ Oc giorde dem met Glæde.

5.

Lucæ 18

5. Mose 32

Psalm. 90

Verden oc de wgudelige maa oc tage atuarsel aff dette Naffn/ thi effterdi

Psal. 119. effterdi Guds Domme ere Retfærdige / da skal hand sandelige giffue huer effter sine Giernin-
Rom. 2. ger / som er Prijs oc Ære / oc en wfordærffuelighed / dem / som met Taalmodighed vdi gode Giernin-ger / tracte effter det euige Liff: Men dem som ere Kiffactige / oc icke lyde Sandhed / men lyde Wretfærdighed / Wgunst oc Vrede / Drøffuelse oc Angist. Thi de
2. Thess. 1. skulle lide Pine / den euige Fordærffuelse / fra HErrens Ansict / oc fra hans Herligheds Mact. Huorfaare det er tid paa / at de
Syrach 5. icke tøffue at omuende sig til HErren / oc forhale det icke / den ene Dag fra den anden. Thi hans Vrede kommer hastelige / oc skal fordærffue dem.

II. For det andet / klager Guds Søn

Søn her / offuer Verdens oc de Wgudeligis Blindhed oc Vantro / saa at de formedelst GVds Visdom / kiende icke Gud i hans Visdom / eller hans Søn JEsum Christum. Oc sætte icke deris Hiertis Tro oc Fortrøstning paa hannom / ville ey heller anamme Ordet / met Sactmodighed / som kand giøre deris Siæle salige. Men Skylden findis icke hos Gud / men somt hos deñom selff / oc somt hos Dieffuelen.

Thi Gud sende oss sin Søn / som vaar det sande Lius / som opliuser alle Menniske / der komme i Verden / men Menniske elskte mere Mørckit end Liusit / thi deris Gierninger vaare onde / oc hade fordi Liusit / oc komme icke til Liusit.

6.

1. Cor. 1.

Jacob 1.

Johan. 1.

Johan. 3.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Dieffuelen forøger ocsaa deris Blindhed/Vantro oc haardnackenhed mangfoldeligen. Thi er vort Euangelium skiult/ siger
2. Cor. 4. Apostelen/ da er det skiult for dem/ som bliffue fortabte/ Hos huilcke denne Verdens Gud haffuer forblinder de Vantrois sind/ saa at de icke see det klare Euangelij Lius/ om Christi Klarhed.
Jacob 1. Lader oss derfaare holde oss W-
2. Cor. 4. besmittet fra Verden/ oc icke omgaais met Skalckhed/ icke foracte eller forfalske Guds Ord/
Psal. 119. Men holde det Kiærere/ end mange Tusinde stycker Guld oc
Psalm. 19. Sølff/ Oc sødere end Honning/ oc Honning Kage/ Paa det/ at
2. Cor. 4. GVD/ som bød Liusit skinne frem aff Mørckit/ skal giffue it klart Skin vdi vore Hierter/ at den

den Opliusning om Guds Klarheds Vidskaff / maa fremkomme / formedelst oss / i JEsu Christi Ansict. 6.

For det Tredie / *commenderer* oc III.
berømmer CHRIstus GVds
Børn / at de aff hannom / formedelst Ordet oc Sandheds Aand / oplærde oc opliusede / Kiender Gud Fader / oc Guds Søn / for deris Frelsere / oc tro paa dem / oc tiene dem / i Hellighed oc Retfærdighed / deris gantske Liffs tid / som GVD er Behageligt. Lucæ 1.
Men lige som Verdens Ondskaff / Vantro / oc Fortabelse / er aff Dieffuelen / oc hende selff / som wi nu hørde : Saa er oc de Retfærdigis Salighed / Opliusning oc Tro / aff GVD / Hoseæ 13.
Som CHRISTVS

strax

strax effter disse Ord beuiser/ si-
Johan. 17. gendis: Jeg kundgiorde dem dit
Naffn/ oc vil kundgiøre dem/ &c.
Thi vdi hans Lius/ see wi alle
Lucæ 1. Liusit/ oc hand er opgangne aff
det Høye/ der haffuer besøgt oss/
At giffue sit Folck salighedsens
Forstand/ som er i deris Syn-
ders Forladelse/ Ved vor Guds
hiertelig Barmhiertighed. Hand
skinner for dem som side i mørcke
oc i Dødsens Skygge/ Oc viser
vore Føder paa Fredsens Veye.
Derfaare tillegger hand sig den-
ne store Loff/ mer disse Ord: Jeg
Johan. 8. er Verdens Lius/ huo som effter-
følger mig/ hand skal icke vandre
i Mørcke/ men hand skal haffue
Johan. 1. Lissens Lius. Ellers sigis det
rettelige om Menniskene/ Der
haffuer ingen nogen tid seet Gud.

Item/

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Jtem / hand boer i saadant it Lius / som ingen kand komme til / huilckit intet Menniske haffuer seet / oc icke kand see. Derfaare er det tilbørligt / At wi sige Faderen Tack / som giorde oss duelige til Helgens Arffuedeel i Liusit / oc frelste oss aff mørckens Øffrighed / Oc satte oss i sin Elskelige Søns Rige / oc obenbarede oss formedelst Guds Ords rigelige Prædicken / den Hemmelighed / der haffuer værit skiult aff Verdens Begyndelse / oc tid fra tid. Disligiste / efterdi wi i saa maade / ere bleffne Liusens oc Dagens Børn / oc wi ere icke aff Natten / oc ey aff Mørckit / da lader oss nu icke soffue / som de andre / men lader oss vaage / oc være ædrue / iførde met Troens oc Kierligheds

1. Tim. 6.

Coloss. 1.

1. Thess. 5.

J Pan-

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Pantzer/ oc met Haabens Hielm
Coloſs. 1. til Salighed. Oc bede vden Affladelſe/ at wi kunde opfyldis met Guds Villies Bekiendelſe/ i allehaande Aandelig Viſdom oc Forſtand/ Oc vandre erlige for HERren til all Behagelighed.
1. Theſs. 5. At voris gantſke Aand/ met Siel oc Legome/ maa beuaris wſtraffelige/ til vor HERris JEſu Tilkommelſe.

Dette maa nu ſaa være ſagt/ baade om denne ſalige Mands Leffnet oc Endeligt: Diſligiſte om de tuende Parter/ ieg i Begyndelſen aff denne Text fremſætte.

Den Førſte vaar/ om Chriſti Bøn/ Teſtamente oc yderſte Villie/ Vdi huilcken wi haffue hørt/ at hand ingen beder/ vden

ſin

sin Himmelske Fader/ oc at hand giffuer dem / som formedelst Ordet / tro paa hannom/ sit Testamente / som er/ at de skulle være der som hand er / oc see oc nyde den store Herlighed / som hans Himmelske Fader haffuer giffuit hannom.

Den anden vaar om de sager/ skiel/ Grund oc Argumenter/ huor met CHristus besegler oc stadfester sin Bøn / At Gud skal lade sig finde Naadig oc Villig/ til at efterkomme hans Begiering / oc wi visselige skulle tro / at baade denne Bøn/ oc alle Guds Løffte/ ere Ja oc Amen/ i CHristo JEsu. 2. Cor. 1. Effterdi Gud elsker sin Søn aff Euighed/ oc haffuer opliust oss met Troen / oc hans sande Kundskaff.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

O Allersødiste JEsu Christe / See til vor
Psalm. 25. Jammer oc Elendighed / oc forlad oss alle vore synder / Lær oss at giøre effter din Behagelighed / Tht
Psal. 143. du est vor GUD / Lad din gode Aand føre oss
2. Tim. 4. paa slæt Vey / At wi kunde stride en god Strid / fuldkomme Løbet / beholde Troen / oc en god Samuittighed indtil enden. Lad
Lucæ 23. da dit sidste ord paa Kaarsit / være vort sidste ord vdi dette Liff / Oc naar Mun-

den

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

den icke mere kand Tale/
Saa Bønhør du vor sid-
ste Begiering: O HER- psalm. 51
RE/ I din Haand befa-
le wi vor Aand/ du HER-
RE Sandheds GUD
haffuer Igen-
løst oss/

A M E N.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Prentet i Kiø-
benhaffn / Aff Hans
Stockelman.

Aar effter Guds Byrd/

M. D. XCVI.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

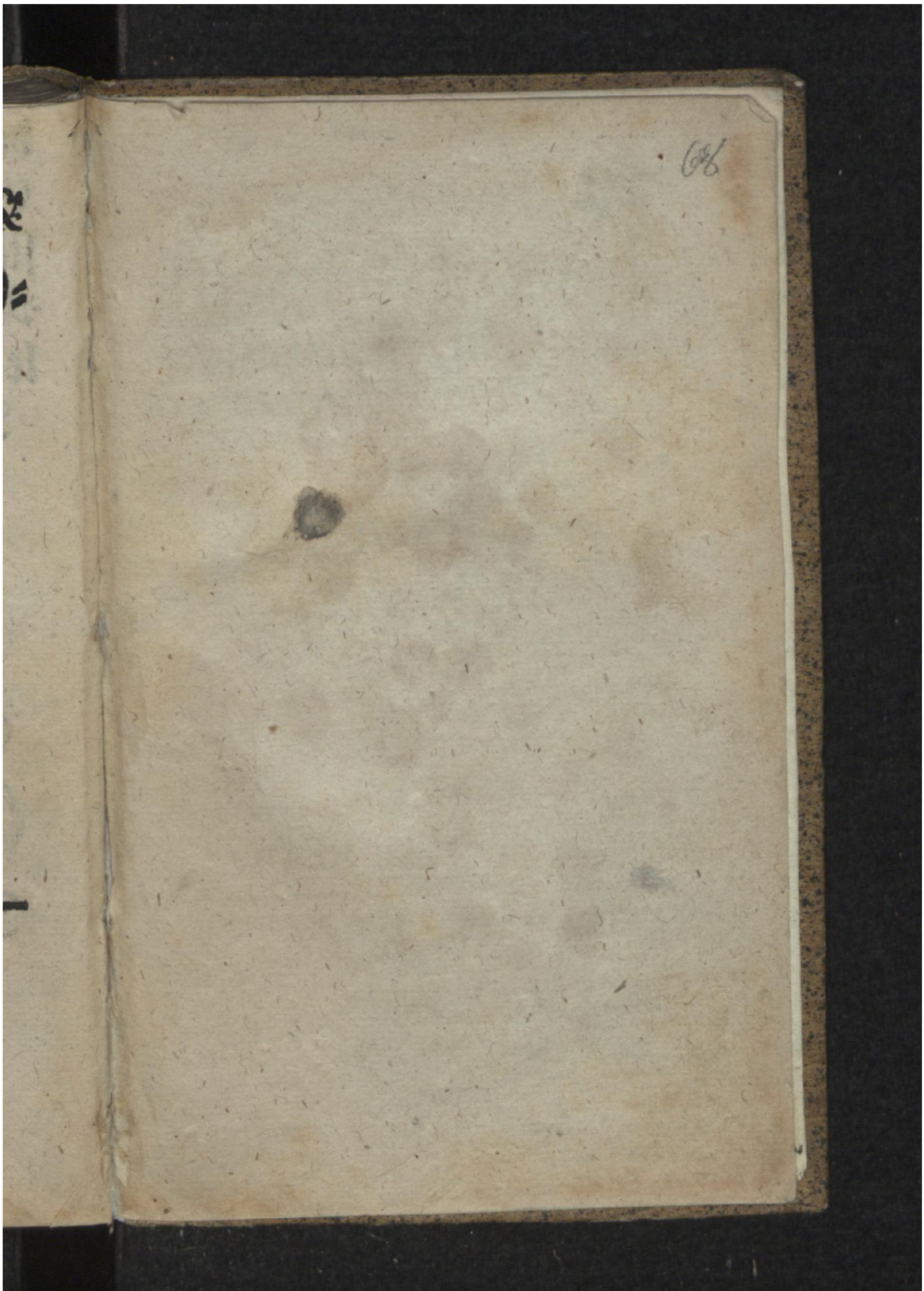

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

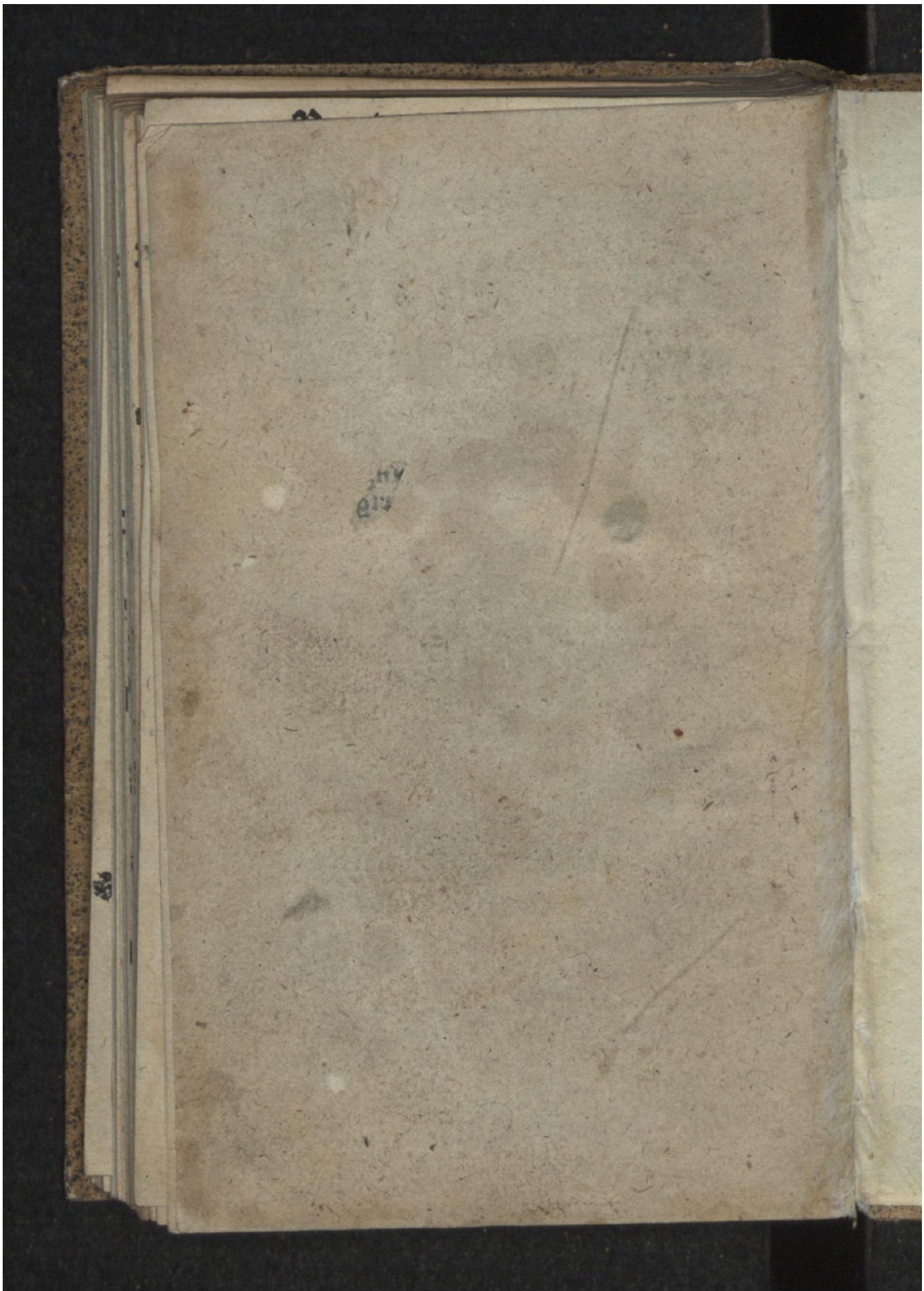

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 361 8°